कावेरीस्तुतिः

காவேரிஸ்துதி

தஞ்சாவூர் மகாராஜா சரபோஜியின்

சரசுவதி மகால் நூலகம்
மற்றும் ஆய்வு மையம்,

தஞ்சாவூர்.

தஞ்சாவூர் சரசுவதி மகால் வெளியீட்டு எண் : 532

श्रीः

वेङ्कटेश,कविकृता

कावेरीस्तुतिः

வேங்கடே. -ச கவி இயற்றிய

காவேரிஸ்துதி

பதிப்பாசிரியர்:
நியாய சிரோமணி, வேதாந்த ஆசார்ய,
நாலாயிரதிவ்யபிரபந்தவித்வான்,

முனைவர் ஆ. வீரராகவன், M.A., B.L.I.S., Phd.,

சம்ஸ்க்ருத பண்டிதர்
சரசுவதி மகால் நூலகம்

தஞ்சாவூர் மகாராஜா சரபோஜியின்

சரசுவதி மகால் நூலகம்

மற்றும்

ஆய்வு மையம்

தஞ்சாவூர்.

2010 விலை : ரூ. 80-00

காவேரிஸ்துதி
0532
T.M.S.S.M-2016

நூற்பதிப்பு விளக்கக் குறிப்பு

நூற்பெயர்	:	காவேரிஸ்துதி
பதிப்பாசிரியர்	:	முனைவர் ஆ. வீரராகவன்
வெளியிடுபவர்	:	இயக்குநர், சரசுவதி மகால் நூலகம்
வெளியீட்டு எண்	:	532
மொழி	:	சம்ஸ்கிருதம் - தமிழ்
பதிப்பு	:	முதற் பதிப்பு
வெளியீட்டு நாள்	:	2010
தாள்	:	TNPL 18.6 kgs.
நூல் அளவு	:	21 x 14 c.m.
பக்கங்கள்	:	84
படிகள்	:	250
எழுத்து	:	16 & 12
அச்சிட்டோர்	:	சரசுவதி மகால் நூலக அச்சகம்
புத்தகக்கட்டு	:	மெலிந்த அட்டை
பொருள்	:	ஸ்தோத்திரம்
விலை	:	ரூ. 80-00

வெளியீட்டாளர் முகவுரை

தஞ்சை மாமன்னர் சரபோஜியின் சரசுவதி மகால் நூலகத்தில் சோதிடம், மருத்துவம், இலக்கியம் போன்ற பல்வேறு வகை கையெழுத்துப்பிரதிகள் பாதுகாக்கப்பெற்று வருகின்றன. அவற்றுள் காவேரி ஸ்துதி என்னும் தலைப்பில் ஓர் ஓலைச்சுவடியும் காகிதச்சுவடியும் சரசுவதி மகால் நூலக சம்ஸ்கிருதத் துறையில் பதிவிடப்பெற்றுள்ளன. பல்வேறு வகை சந்தங்களில் அமையப்பெற்று விளங்கும் இந்த காவேரி ஸ்துதி நூற்றுக்கணக்கான சுலோகங்களை பெற்று, காவிரி தோன்றுமிடம் முதல் கடலில் சேர்வது வரை காவிரி ஆறு செல்லும் வழியினை இயற்கை வர்ணனைகளோடு இயம்பும் சதக இலக்கியம் என்றால் அது மிகையல்ல.

இந்நூலில் காவேரி சார்ந்த பிற துதி நூல்களும், நாமாவளிகளும், காவேரி படித்துறைகள், காவேரி கல்யாணம் குறித்த சில செய்திகளும் பிற்சேர்க்கையாக இடம்பெற்றுள்ளன.

காவேரி ஸ்துதி என்னும் பெயரில் வெளியிடப்படுகின்ற இந்நூலின் பதிப்புப் பணியை இந்நூலகத்தின் வடமொழி பண்டிதர் முனைவர் ஆ. வீரராகவன் அவர்கள் சிறப்பாகச் செய்துள்ளார். மேன்மேலும் அவரது பணி சிறக்க என் பாராட்டுகள்.

இந்நூல் வெளிவர நிதியுதவி நல்கிய நடுவண் அரசுக்கும், மாவட்ட ஆட்சித் தலைவரின் நேர்முக உதவியாளர் (பொது) மற்றும் இந்நூலக நிருவாக அலுவலர் (பொறுப்பு) திரு. பெ. சந்திரசேகரன் அவர்களுக்கும், இந்நூலக பாதுகாப்பாளர் மற்றும் நூலகர் நிலை I, முனைவர் ப. பெருமாள் அவர்களுக்கும், இந்நூல் கணினி அச்சில் வெளிவர கணினிப் பிரிவில் பணியாற்றியவர்களுக்கும் எனது பாராட்டுதல்களைத் தெரிவித்துக் கொள்கிறேன்.

இந்நூல் இலக்கிய ஆர்வலர்களுக்கும் ஆன்மீக வல்லுநர்களுக்கும் சம்ஸ்கிருத மொழி ஆய்வாளர்களுக்கும் மாணாக்கர்களுக்கும் பெரிதும் பயன் தரும் என்று நம்புகிறேன்.

தஞ்சாவூர்
14 -8-2010

ம. சு. சண்முகம், இ. ஆ. ப.,
மாவட்ட ஆட்சித்தலைவர்
மற்றும் இயக்குநர்,
சரசுவதி மகால் நூலகம்.

முன்னுரை

தஞ்சையை ஆட்சி செய்த மாமன்னர் சரபோஜியின் சரசுவதி மகால் நூலகம் பல்வேறு மொழிச் சுவடிகளின் கருவூலமாகத் திகழ்கின்றது. தமிழ், தெலுங்கு, மராத்தி, மோடி, சம்ஸ்க்ருதம் போன்ற மொழித்துறைகளுள் ஒன்றான சம்ஸ்க்ருதமொழிப்பிரிவில் **காவேரிஸ்துதி** என்னும் தலைப்பில் காகிதச் சுவடி ஒன்றும், ஓலைச்சுவடி ஒன்றும் காணக்கிடைக்கின்றது. தஞ்சாவூர் சரசுவதி மகால் பருவ இதழ் 44ல் 91முதல் 102முடிய பன்னிரண்டு சுலோகங்கள் கிடைக்காமல் 1 முதல் 107 வரையிலான நூல் **காவேரீ சதகம்** என்ற பெயரில் வெளியிடப்பட்டது. பிறகு கிடைத்த ஓலைச்சுவடியினைக் கொண்டு அதில் அதிகப்படியாக உள்ள 2 சுலோகங்களையும் சேர்த்து இந்நூலின் சுலோகங்கள் மொத்தம் 109 என்று முடிவு செய்து இப்போது குறுநூலாக வெளியிடப்படுகிறது. ஓலைச்சுவடியும் இரு ஓரங்களில் உடைந்துள்ளன. கிடைத்த 17 சுலோகங்களும் ஓலைகள் பழுதுபட்டிருப்பதால் முழுமையற்றவையே. ஆயினும் இருக்குமிச்செல்வத்தை எப்படியாவது பதிவு செய்ய வேண்டும் என்ற நோக்கில் எழுந்ததே இம்முயற்சி.

காவேரிசதகமா ? காவேரிஸ்துதியா ?

இந்நூலின் பெயர் காவேரிசதகமா அல்லது காவேரிஸ்துதியா என்பதில் சிறிது ஐயப்பாடு எழுகிறது. காவேரியைப் பற்றி நூறு சுலோகங்களைக் கொண்ட நூல் காவேரிசதகம். ஆனால் காவேரி சதகம் என்ற பெயர் நூலில் எங்குமே தென்படவில்லை. நூறு பாக்களினாலே கவேரன் மகள் காவேரியைப் போற்றும் முறை கூறப்பட்டதாகத்தான் குறிப்பு கிடைக்கிறது. ஆகவே இந்த நூலின் பெயர் காவேரி சதகம் என்று கூறுவதைக் காட்டிலும் காவேரிஸ்துதி

என்பதற்கு மிகுதியான சான்றுகள் இந்நூலில் காணக் கிடைக்கின்றன.* கவேரஜா ஸ்துதி, கவேர புத்ர்யா ஸ்துதி என்பவை காவேரிஸ்துதியின் பர்யாய வாசகங்கள். ஆதலால் இந்நூல் காவிய வகையை மட்டும் சார்ந்து நில்லாமல் காவேரி ஸ்துதி என்னும் பெயரில் பக்தி இலக்கியமாகவும் சிறந்து விளங்குகிறது.

பதிப்பு முறை

இந்நூலில் முன்னுரை, பாடவேறுபாடுகள் அமைந்த நூற்பகுதி, நூற்கூறும் செய்திகள், காவேரிஸ்துதியில் கூறப்பட்டுள்ள சுலோகங்களின் அகர வரிசைப் பட்டியல், பதிப்பிற்கு எடுத்துக்கொள்ளப்பட்ட சுவடிகள், துலா காவேரி மகிமையை அடிப்படையாகக்கொண்டிலங்குவதால் காவேரி ஸ்தோத்ரம் முதலான பிற்சேர்க்கைகள், பதிப்பின் பயன்கள் ஆகியன அமைய ஒரு சிறு நூலாகப் பதிப்பிக்கப்பட்டுள்ளது. சுவடி எண் Aஐ ஆதாரமாகக் கொண்டு B சுவடிகளில் காணப் பெறும் பாடவேறுபாடுகள் குறிக்கப்பெற்றதுடன் Bயிலிருந்து கிடைத்த அதிகப்படி சுலோகங்களும் இப்பதிப்பில் இணைக்கப்பெற்றுள்ளன.

பதிப்பிற்குதவிய சுவடிகள்

காவேரிஸ்துதி என்னும் இந்நூல் A (Mss. No. 6820/D. 26121) முழுமையற்ற நிலையில் சரசுவதி மகால் நூலகம் பருவ இதழ் - 44ல் (காவேரி சதகம் என்னும் பெயரில்) வெளியிட்டுள்ளது. பின்னர் B Green No. 93-3/D. 30451 என்ற எண்ணில் ஓலைச் சுவடி வடிவில் காவேரிஸ்துதி இருப்பது கண்டெடுக்கப்பெற்று முன்பு வெளிவந்த நூலிற்கும் இதற்கும் உள்ள பாடவேறுபாடுகளும், ஓலைச் சுவடியின் இருபுற ஓரங்கள் சிதைந்திருப்பினும் முழுமையான நூலே

---

* अ) .... कवेरजास्तुतिमिमां कर्तुं ममोपक्रमः Text. V. No.1

आ) कावेरीस्तुतिपद्धतिं Text. V. No. 107

इ) गाथाशतप्रकटिता कविना कवेरपुत्र्यास्तुतिः Text. V. No. 108

ई) गाथाशतप्रकटिता कावेरीस्तुतिपद्धतिः Text. V. No. 109

என்றறிந்து நூலாகக்கொண்டுவரும் பணி தற்போது நிறைவேறியுள்ளது. மேலும் இந்நூல் முழுமைபெற தற்போது தேசியச் சுவடி பாதுகாப்பு இயக்கத்தின் மூலம் மேற்கொள்ளப்பட்ட சுவடி விவரப்பட்டியல் தயாரிக்கும் பணியே இதற்குக் காரணம் என்றாலும் அது மிகையாகாது.

பயன்கள்

காவேரிஸ்துதி இந்நூலில் காவிரி ஆற்றின் ஓட்டத்தில் இயற்கை வருணனைகளை ஆசிரியர் கைக்கொண்டுள்ளார். காவேரிஸ்துதியின் தோற்றம் காவிரியாற்றின் போக்குகளை ஆய்ந்து சைவபுராணம் கூறும் துலாகாவேரி மாகாத்ம்யத்தின் அடிப்படையில் எழுந்துள்ளதாய் அறிய முடிகின்றது. ஆகவே இந்நூல் வடமொழி அறிஞர்களுக்கும், பல்வேறு துறை சார்ந்த இலக்கிய ஆர்வலர்களுக்கும் பெரிதும் பயன் தரும்.

நன்றியுரை

காவேரிஸ்துதி என்ற இந்த நூலைப் பதிப்பிக்க ஆணை வழங்கிய தஞ்சாவூர் மாவட்ட ஆட்சித்தலைவர் மற்றும் தஞ்சை சரசுவதி மகால் நூலக இயக்குநர் மதிப்பிற்குரிய உயர்திரு ம.சு. சண்முகம், இ.ஆ.ப., அவர்களுக்கும், இந்நூலக முன்னாள் நிர்வாக அலுவலர் மற்றும் வெளியீட்டு மேலாளர் (பொ.) திரு சாமி. சிவஞானம் அவர்களுக்கும் தற்போதைய மாவட்ட ஆட்சித் தலைவரின் நேர்முக உதவியாளர் (பொது) மற்றும் இந்நூலக நிருவாக அலுவலர் பொறுப்பு வகிக்கும் திரு. பெ. சந்திரசேகரன் அவர்களுக்கும் எனது மனமார்ந்த நன்றியைத் தெரிவித்துக் கொள்கின்றேன். இப்பதிப்பினை சிறப்பாக வெளியிடத்துணைநின்ற கணினி பிரிவினருக்கும், நூற்கட்டுப்பிரிவினருக்கும் மற்றும் ஏனையோருக்கும் என் நெஞ்சார்ந்த நன்றியைத் தெரிவித்துக் கொள்கிறேன்.

தஞ்சாவூர்
1-8-2010

ஆ. வீரராகவன்,
சம்ஸ்க்ருதப்பண்டிதர்,
சரசுவதி மகால் நூலகம்.

विषयानुक्रमणिका
பொருளடக்கம்

நூற்செய்திகள்

காவேரிஸ்துதி[1]

காவேரி ஆற்றின் போக்கினைப் புராண நூல்களின் அடிப்படையில் ஒரு சதக இலக்கியமாக நூறு பாடல்களுடன் அமைத்துக் கொடுத்திருக்கிறார் நூலாசிரியர். இச்சிற்றிலக்கியத்தில் காணப்பெறும் முதல் மற்றும் இறுதிச் சுலோகங்கள் அனுஷ்டுப் சந்தத்திலும், இரண்டு, பத்தொன்பது நூற்றெட்டு ஆகியவை முறையே இந்த்ரவஜ்ரா, ஸ்ரக்தரா, வசந்த திலகம் போன்ற விருத்தங்களிலும், மற்ற சுலோகங்கள் அனைத்தும் சார்தூல விக்ரீடித விருத்தத்திலும் புனையப்பெற்றுள்ளன.

நூலாசிரியர் வரலாறு

காவேரிஸ்துதி என்னும் இந்நூலின் ஆசிரியர் வேங்கடேச கவி. இவர் தஞ்சை மாவட்டம் கும்பகோணத்திற்கு அருகில் உள்ள சுவாமிமலை என்னும் திருத்தலத்தில் வாழ்ந்தவர்.[2] இவ்வாசிரியர் காளிதாஸனின் ரகுவம்ச மகாகாவியத்தின் முதல் சுலோகத்தையே இந்நூலின் கடவுள் வாழ்த்துச் சுலோகமாக அமைத்திருக்கிறார்.

நூற்றொடக்கத்தில் ஆசிரியர், "காளிதாஸனுடைய படைப்புகளைக் கண்டவனில்லை. நைஷதம் போன்ற நூற்களின் செய்திகளைக் கனவிலும் கேட்டவனில்லை. அவ்விதமிருக்க என்னுடைய காவியவாணி அனைவருக்கும் மகிழ்ச்சியை எப்படியூட்டும் ? என்ற ஐயம் மனதில் எழுகிறது" என்றும், "வேதாந்தம்", ஆகமம், வியாகரணம்,

---

1. பருவஇதழ் - 44, சரசுவதி மகால் நூலகம், தஞ்சாவூர், முழுமையற்ற குறுஞ்சுவடிப்பதிப்பு.

2. गुहमहीधरवासभाजा V. No. 106, & स्वामिशैलनिवासिना V. No. 107.

தர்க்கம் போன்ற சாஸ்திரங்களின் பயிற்சி இல்லாத எனக்கு இந்தக் காவிய ம் இயற்ற காளிதாஸனின் அருளே காரணம்" என்றும் தன் அவையடக்கத்தை முதல் ஐந்து சுலோகங்களால் வெளிப்படுத்துகின்றார்.

காவிரியின் தோற்றம்

காவிரி என்னும் இந்நதி வற்றாத ஜீவநதியாக விளங்கியமையால் இதனை மக்கள் தாயாகவே கருதி வந்தனர். 'கா' என்ற சொல் தண்ணீரையும் 'வேரம்' என்னுஞ்சொல் உடலையும் குறிக்கின்றது. தண்ணீரையே உடலாகப் பெற்றததால் இதற்கு காவேரி (காவிரி) என்று பெயர்.

இதன் தோற்றம் குறித்துப் பல செய்திகள் நமக்குக் கிடைக்கின்றன. ஸஹ்யமலையரசன் புத்திரபாக்கியம் வேண்டி முன்பொருகால் வேள்வியொன்றைப் புரிந்தான். அவ்வேள்வியில் முப்பத்துமுக்கோடி தேவர்களும் கலந்துகொண்டனர். அவ்வமயம் சிவபெருமான், அரசனை ~~நோக்கி~~ "அரசே ! எனது மொழியினைக் கேள். உனக்குப் புதல்வனைப் பெறும் பாக்கியம் இல்லை. ஆதலால் சிறந்த ஒரு பெண்மணியை உனக்குப் புதல்வியாய் அளிக்கின்றேன். சிலகாலம் கழித்து விரஜா (விரசையாறு) தேவி இங்கு வருவாள். அவளே உனக்குப் புதல்வியாயும், உலகையே உய்விக்கும் புனிதத் தன்மை பொருந்தியவளாயும் விளங்குவாள்" என்று கூறினார்.

இதைச் செவிமடுத்த அரசனும் அந்த நற்காலத்தை எண்ணி ஆவலோடு காத்திருந்தான். சிலநாட்கள் கழிந்த பின்னர் விரசையானவள் சிறிய ஒரு குழவியாய்த் தோற்றமெடுத்து அரசனது தொடையில் அமர்ந்தாள். அது முதல் உலகோர்கள் அனைவராலும் "ஸஹ்யஜா" என்றே அழைக்கப்பட்டாள். அரசனும் பெயர் சூட்டு விழாவை ஐந்து

நாட்கள் விமரிசையாகக் கொண்டாடினான். அப்போது வறியவர்களுக்கு நிறைவேற்படும் வகையில் பலவகைத் தானங்களைப் புரிந்தான். ஐந்து நாட்கள் கழிந்த பிறகு "ஸஹ்யஜை" தகப்பனார் வீட்டிலிருந்து கிளம்பினாள்.

அச்சமயம் கவேரன் என்ற முனிவர் புத்திரப்பேற்றை எண்ணி வேள்வி ஒன்றைப் புரிந்தார். அங்குச் சிவபெருமான் தோன்றி, "ஸஹ்யஜையை நீ புதல்வியாக ஏற்றுக்கொள்" என்றும், "அவள் உலகையே காக்கும் திறம் பெற்றவள்" என்றும் கூறினார். அப்போது ஸஹ்யஜையும் சிறுமியாக உருவெடுத்து கவேர முனிவரின் மடிமீது அமர்ந்தாள். கவேர முனிவரும் மிக்க மகிழ்ச்சியுடன் தன் மனைவியிடம் அக்குழந்தையைக் கொடுத்தார். அவளும் அதற்குப் பாலூட்டி மகிழ்ந்தாள். குழந்தைக்குப் பெயர் சூட்டு விழா ஐந்து நாட்கள் நடந்தது. அதில் கவேர முனிவர் குழந்தைக்குக் "காவேரி" என்று பெயர் சூட்டினார். அது முதல் மக்களனைவரும் அப்பெண்ணைக் காவேரி என்றே அழைக்கலாயினர்.

இவ்விதமாகக் கவேர முனிவரைக் களிப்படையச் செய்த காவேரி பெற்றோர்களின் கட்டளையோடு அங்கிருந்து மிகுந்த வேகத்துடன் புறப்படலானாள் என்று சைவ புராணத்தில் காணப்பெறும் துலா காவேரிமாஹாத்ம்யமும்,[1] "கவேர முனிவர் புத்திர பாக்கியம் பெறுவதற்காகக் கடுந்தவம் புரிந்தார். அதனால் பிரம்மதேவர் பிரத்யக்ஷமாகிப் புதல்வனைப் பெறும் பாக்கியம் அவர்க்கிலாமையால் தன் மானஸபுத்ரியை அவரிடம் அளித்தார். இதனால் கவேர முனிவரின் மகளாகி, அவள் காவேரி என்றே அழைக்கப் பட்டாள்" என பிரம்ம கைவர்த்த புராணத்தில் காணப்பெறும் துலாகாவேரிமாகாத்ம்யமும்[2] விளம்புகின்றது.

---

1. Green No. 210 PL P. No. 60 B - 61 B, Sarasvati Mahal Library, Thanjavur.
2. Green No. 209, PL Sarasvati Mahal Library, Thanjavur.

"சோழ நாட்டில் ஒரு சமயம் பஞ்சம் ஏற்பட, அப்போது அரசாட்சி புரிந்த மன்னர், அகத்தியரை வேண்டி அவர்தம் கமண்டலத்தினுள்ளிருந்த காவிரி நதியைப் பூமியில் பெருகச் செய்து, நாட்டை வளமுறச் செய்தார்" என்று மணிமேகலை தெரிவிப்பதாகக் "கலைக்களஞ்சியம்" கூறுகின்றது.

நூலின் தோற்றம்

காவேரிஸ்துதி என்னும் இந்த நூல் சைவபுராணம் கூறும் துலா காவேரிமாகாத்ம்யத்தின் அடிப்படையில் இயற்றப் பட்டிருக்கலாம் என்று கருத முடிகின்றது. ஏனெனில், இந்தக் காவியம் முதலில் காவிரியாற்றின் பெருமைகளையும், வருணனைகளையும் கூறி, இறுதியில் திருவரங்கம் திருஐயாறு, திருக்குடந்தை வாயிலாக அதன் போக்கையும் தெரிவிக்கின்றது.

காவிரியாற்றின் போக்கிற்கு ஆதாரமாக விளங்கும் செய்தி சைவபுராணம் கூறும் துலாகாவேரிமாகாத்ம்யம் 45-ஆம் அத்தியாயத்திலும்[1] ஆக்னேயபுராணத்தின் துலாகாவேரிமாகாத்மியம் 20ஆம் அத்தியாயத்திலும்[2] கூறப்பட்டுள்ளன.

அதில் ஸ்ரீரங்கப்பட்டணம், திருவரங்கம், திருவானைக்காவல்,[3] திருஐயாறு, திருவலஞ்சுழி, கும்பகோணம், திருஇடைமருதூர், மாயூரம் (மயிலாடுதுறை) காவிரிப்பூம்பட்டிணம் போன்ற ஊர்களின் வழியே காவிரி சென்று கடைசியில் கடலரசனுடன் அகத்திய முனிவரால் திருமணம்[4] செய்து வைக்கப்படுவதாகக் (கடலில்

---

1. Green No. 210 Pl. P. No. 60 B - 61B, Sarasvati Mahal Library, Thanjavur.
2. B. 1575/D. 10004 Paper P. No. 86 B - 87 a, Sarasvati Mahal Library, Thanjavur.
3. ओं गजारण्यसुविस्तीर्णप्रवाहजनमोहिन्यै नमः - 31 See अनुबन्धः IX
4. காவேரி கல்யாணம் (யக்ஷகானம்) அனுபந்தம் பார்க்க XII

கலப்பதாகக்) கூறப்பட்டுள்ளது. இக்கருத்தைக் கூறும் மூல சுலோகங்கள் இப்பகுதியின் இறுதி பாகத்தில் இணைக்கப் பெற்றுள்ளன.

நூல் கூறும் செய்திகள்

இந்நூலில் ஸஹ்ய மலையரசனின் புதல்வியாயும், கவேர முனிவரின் மகளாகவும் சுட்டப்படுகின்ற காவிரி மிகப் புனிதத்தன்மையுடையவளாய் வருணிக்கப் பெறுகின்றாள். அவ்வளவு பெருமையுடைய காவிரியாற்றில் நீராடினால் நாம் செய்த பாபங்களனைத்தும் நசித்துப் போகும்.

இக்கருத்தை ஆசிரியர், "அற்ப ஜீவிகள் இதில் நீராடினாலும் அவை முக்திபதம் அடைகின்றன என்றறிந்தும் இந்த மக்கள் ஏன் இதைத் தவிர்த்து வாழ்கின்றனர்" என்று வினவியவராய்க் காவிரியாற்றின் பெருமைதனை எடுத்தியம்புகின்றார்.

மேலும் படைப்புத் தொழில் புரியும் பிரம்மாவுடன் காவிரியின் சக்திகளைகொண்டு ஒப்பிட்டுப் பேசுகின்றார் ஆசிரியர். அதாவது உற்பத்தியான ஒரு பொருளை உற்பத்தி செய்பவருடன் ஒப்பிட்டுப் பேசுவது போல் இவ்வுலக ஸ்ருஷ்டிக்கு பிரம்மா எவ்விதம் காரணமாகின்றாரோ ? அவ்விதம் காவிரியும் காரணமாகின்றாள் என்பதைப் பாத்திகளில் நீர்நிரம்பிப் பயிர் விளைவதைக்கொண்டு கூறப்படுகின்றது.[1]

இக்கருத்திற்கு அடிப்படையாகப் பெரிய புராணத்தில் ஒரு செய்தி நமக்குக் கிடைக்கின்றது.[2]

---

1. बीजाङ्कुरप्रागुदयादिवाम्भः - कुमारसम्भवे कालिदासः ।

2. மாலினுந்திச் சுழி மலர் தன் மேல் வரும்
சால்பினால் பல்லுயிர் தருதன் மாண்பினால்
கோல நற்குண்டிகை தாங்கும் கொள்கையால்
போலும் நான்முகனையும் பொன்னி மாநதி
(பெரியபுராணம் - திருநாட்டுச் சிறப்பு-4)

இப்படிப் பிரம்மதேவருடன் காவிரியை ஒப்பிட்ட ஆசிரியர், "மற்ற நீர்நிலைகளைக் காட்டிலும் காவிரி நதி சிறந்தது" இங்குள்ள குளம் கிணறுகளில் நீராடியவர்கள் வீடுபேற்றை அடைவதுபோல இங்குள்ள குளம் நீராடியவர்களும் மோக்ஷமடைவார்கள் என்பதில் ஐயமில்லை.

இருந்தாலும், ஒரு திறமையான தொழிலாளி, முதலாளியை விஞ்சி நிற்பவராகிலும் நாம் அவரிடமிருந்து வாழ்வு பெற்றோம் என்றும் செய்நன்றி மறவாது முதலாளிக்குப் பணியடிமை புரிவது போல குளம், கிணறுகள் முத்திதர வல்லவையாயினும் தம்மை வாழ்வித்த (தம்மை நீரளித்துக் காத்த) காவிரி ஆற்றின் பெருமைக்காகப் பாடுபடுகின்றன" என்று காவிரியின் மேன்மை உரைத்த ஆசிரியர், இவ்வாற்றின் இரு மருங்கிலும் நெடிதுயர்ந்த மரங்களைக் கண்டு "அவை கதிரவனின் ஒளிக்கதிர்களை மறைத்து முனிவர்களெல்லாம் தத்தம் மாலைக் கடன்களைப் புரியத் தூண்டுகின்றன" என்றும் வருணிக்கின்றார்.

ஆற்றில் மரக்கிளையொன்று அடித்துச் செல்வதைக் கண்ட ஆசிரியர், நீ முனிவர்கள் போலே மரக்கிளையை யோக தண்டமாகக்கொண்டு தவம் புரிபவர் போல் செல்லுகின்றாய். முனிவர்களின் தவத்தை அப்ஸர ஸ்திரீகளைக் கொண்டு முறியடித்து விடலாம். ஆனால் உனது மாபெருந்தவத்தை உச்சி வேளையில் மிக்க வெம்மையோடு திகழும் கதிரவனாலும் சிதைக்க முடியாது" என்று வருணனை புரிகின்றார்.

மேலும் கங்கைக் கரைவாழ் மரங்கள் கற்பக மரம் போல் விரும்பியவற்றை அளிக்கின்றன. அதைப் போன்று உனது கரையில் வசிக்கும் மரங்களும் மக்கள் விரும்பியவற்றைக் (காய்கனிகள் முதலியவற்றைக்) கொடுக்கின்றதால் காவிரியை "தக்ஷிண கங்கை" என்றே குறிப்பிடப்படுகின்றது. காவிரிக் கரையிலுள்ள மரங்கள் காவிரியிடம் "தாயே

உன்னிடத்தில் நீராடிப் பலர் சுவர்க்கமடைந்து புண்ணியங்கழித்த பிறகு மீண்டும் பூவுலகில் பிறவி யெடுக்கின்றனர். [1]

இதையறிந்த எங்களுக்கு "உன் கரை வாஸமே போதும்" எனத் தெரிவிக்கின்றன என்றும், "அவ்விதம் சுவர்க்கப் பயனை அளிப்பாயாகில், தேவலோகத்திலிருந்து வந்தவள் நீ என்று சொல்வதில் பயன் யாதொன்றுமிராது. ஆகவே, யாரோ ஒருவர் சுவர்க்கமடைந்து, மறுபிறவியும் பெற்றுத்தானே இவ்விதம் கூற முடியும். அப்படி யார் தான் திரும்பினார்கள்?" என்றும், "அது பற்றி நீயே உரைப்பாயாக" என்றும், "காவிரி நீரோட்டம் அனைவருக்கும் மறுபிறவியற்ற மோட்சத்தை அளிக்கவல்லது" என்பதனை இதன் மூலம் எடுத்துரைக் கின்றார் ஆசிரியர்.

இவ்விதம் வேதாந்தக் கருத்தை அழகுற விவரித்த ஆசிரியர், காவிரியின் குணநலன் குறித்து, "காவிரியின் குணம் இவ்வளவே என வருணிக்க முடியாது. இருப்பினும் எவ்வளவு நீரை அதில் விட்டாலும் பொறுமையாய் ஏற்றுக் கொள்ளும் பாங்கு வியத்தற்குரியது. ஆகையால் தான் தமிழக மக்கள் உன்னைக் "கொள்ளிடம்" (கொள்ளுமிடம் - கொள்ளிடம்) என்றே போற்றி மகிழ்கின்றனர். அதோடு மட்டுமல்ல, எத்தனை அழுக்காறுகள் உன்னோடு கலந்தாலும் அவற்றையும் உனது குணத்தால் புனிதப்படுத்தி அழைத்துச் செல்கிறாய்" என வருணிக்கின்றார்.

மேலும் காவிரி ஆற்றுக்கு பெருமை சேர்க்கும் வண்ணம் யமதர்மராஜன் தனது கணக்கதிகாரியான சித்திரகுப்தனை உறக்கம் கொள்ளுமாறு கூறி, தான் காவிரியில் நீராடப் போவதாக அறிவிக்கின்றமை குறிப்பிடத்தக்கது.

---

1. क्षीणे पुण्ये मर्त्यलोकं विशन्ति - भगवद्गीता ।

இதனைக் கவி "காவிரியில் நீராடியவர்கள் அனைவருமே மோக்ஷத்தை அடைந்துவிடுகின்றனர். இதனால் யமலோகத்திற்கு பாபாத்மாக்களின் வருகை குறைந்து யமன் சோம்பலுற்றவன் ஆனான். ஆகவே யமனும், "நாம் மட்டும் ஏன் இந்த உலகில் இருக்க வேண்டும்? நாமும் மோக்ஷமடைவோம்" என்று கருதி நீராடச் செல்வதாக வருணித்துள்ளார்.

இதே கருத்தில் ஸத்குரு ஸ்ரீதியாகராஜர், முகாரி ராகத்தில் கீர்த்தனம் ஒன்றை இயற்றியுள்ளார். அதில் "பூலோகத்திலுள்ள சாது ஜனங்கள் ஸ்ரீராமனை எப்பொழுதும் பஜனம் செய்து வீடுபேற்றை அடைந்து விடுகின்றனரே ..... ஒருவர் கூட யமலோகம் வருவதில்லையே" என்று யமன் வருந்தியதாகப் பாடியுள்ளார்.*

இவ்வளவு பெருமை வாய்ந்த காவிரி ஆற்றினை அறிவிலிகள் சிலர் "காவிரி குடத்திலிருந்து (குடகு மலையில் ஒரு சிறிய நதியாய்த்)தானே தோன்றியுள்ளது" என சிறுமைப்படுத்திப் பேசுகின்றனர். அதற்கு ஆசிரியர் உலகளாவிய நிலையில் பரந்து நிற்கும் ஒரு மூர்த்தியை அற்பமான இதயக் குகையில் முனிவர்கள் தியானிப்பதால் அம்மூர்த்திக்குக் குறையொன்றும் வாராதது போல உலகனைத்தையும் உய்விக்க வந்த காவிரி முதலில் குறுகியும் பின்னர் விரிந்தும் பாய்வதால் குறை சொல்வதற்கு ஏதுமில்லை. அப்படிக் குறைவாய்ப் பேசுவது அவர்களின் அறிவுக் குறைவினையே விளக்குகின்றது" என பரிந்துரைக்கின்றார்.

குடகிலிருந்து பெருகும் காவிரி நதியின் போக்கைக் கண்ட ஆசிரியர் காவிரி ஆறு பருகுவதற்கு இனிமையான அமுதத்தைத் (அம்ருதம் என்பது நீரின் மற்றொரு பெயர்)

* சிந்திஸுந்நாடே யமுடு - தியாகராஜ கீர்த்தனை, நமனுக்கு இங்கு பாதொன்றுமிருக்காது - பராசரக்ஷேத்திர மாகாத்மியம் - ப. எண். 92 & 93.

தன்னகத்தேகொண்டு பாய்கின்றது. உலக உயிரினங்கள் யாவும் அதைப் பருகிக் களிக்கின்றன. இருப்பினும் செங்கமலப் பூவில் தேனுண்ணும் வண்டே போல் பங்கிகள் (வண்டுகள்) மகிழ்ச்சி ஆரவாரத்துடன் பெண்ணாகிய நீ தனியே செல்ல அஞ்சுவதைத் தவிர்க்கும் வண்ணம் தனது ரீங்கார ஒலியால் உன்னைத் தேற்றி, உன்னிடமுள்ள அமுதத்தைப் பருக முற்படுகின்றன. அப்படியே நெடுதூரப் பயணத்தால் களைப்புற்ற உனக்குத் தங்கள் சிறகுகளால் சாமரம் வீசும் பணியையும் புரிகின்றன" என்று வருணிக்கின்றார்.

அப்படியே காவிரி நதியில் நீரின் வேகத்தைப் பற்றிக் கூறும்போது "பல ஆலமரங்கள் கரை சேர்க்கப்பெற்றன. எஞ்சியவையில் சில பளுதாங்க முடியாமல் காய் கனிகளுடன் தலைவிக்கு வணக்கம் செலுத்துகின்றன. இன்னும் சில ஆற்றில் விழுந்து காவிரியுடன் மகிழ்ந்து செல்கின்றன" என்றும், காவிரியின் நீர் மெள்ளச் செல்வதைக் கண்ட ஆசிரியர், "நீ ஏன் மெதுவாகச் செல்கிறாய் ? என்பதற்குரிய காரணத்தை யானறிவேன், நீயும் பன்னெடுங் காலமாக ஓய்வின்றியே செல்வதால் மூப்படைந்து முதியவர்கள் போல் மெள்ளச் செல்கின்றாய். முதியவர்கள் செல்லும் போது வேடிக்கைகளைப் பார்த்தவாறே செல்லுவர். அவ்விதம் நீயும் உன் கரைப் பிரதேசங்களில் அன்னம் முதலான பறவையினங்கள் களிநடம் புரிவதைக் கண்டு மகிழ்ந்து செல்கிறாய். முதியவர்கள் வயதால் இளைத்து மெலிந்து வெண்மையான கோடுகள் தோன்றும் படியான சதைப்பற்றையுடையவர்களாய்ச் செல்வார்கள். நீயோ ஆற்றின் வெண்ணிறமான அலைகளை வலித்ரயம் (பெண்களின் இடுப்பில் காணப்படும் மும்மடிப்புகள்) ஆகக்கொண்டு செல்கின்றாய். மேலும் வயது முதிர்ந்தவர்கள் நடந்து செல்வதற்கு துணையாகக் கோலொன்றைப் பயன்படுத்துவது போல ஆற்றில் விழும் மரக்கிளையைத்

துணைகோலாகக் கொண்டு பாய்கின்றாய்" என்று காவிரியை முதியவர்களுடன் தற்குறிப்பேற்ற அணியால் ஒப்பிட்டு வருணிக்கின்றார்.

காவிரியாகிய நீ உடலனைத்தையும் திங்களைப்போன்ற வெண்மையான நுரைச்சட்டையால் மறைத்ததுக்கொண்டு யாருடைய கண்ணிலும் புலப்பட வேண்டாம் என்ற நோக்கத்துடன் செல்லுகிறாய். பொதுவாக இராஜகுமாரிகள் எவரது கண்களிலும் தென்படமாட்டார்கள். அவர்களுக்கு வெண்மையான உடையில் அதிக நாட்டமும் உண்டு. அது போல ஸஹ்ய மலையரசனின் புதல்வியானதால் உனது செய்கை சாலச்சிறந்ததே" என்கிறார்.

அரசகுமாரியாக ஒப்பிடப்பெற்ற நீ ஆற்றில் ஏற்படும் நீரின் சுழலை நாபியாகவும் (உந்தியாகவும்) சக்கரத்தையொத்த வட்டவலயமான நகில்களையும், பாசிக்கொடிகளைத் தலைமுடியாகவும், மின்னல் போன்ற வெளுப்பான அலைகளைக் கொடியிடையாகவும், கழுத்தில் பல அக்ரஹாரங்களை (உயர்ந்த மணிமாலைகளை) அணிகலன்களாகவும், தாமரைக் கண்களையும் பெற்று விளங்குகிறாய். இப்படியமைந்த உன் உடலழகு உன் மணாளனாகிய கடலரசனுக்கு உன்மீது மேலும் ஆசையைத் தூண்டுகின்றது" என்றும், "கடலரசனின் அன்பைப் பெற செல்லுகின்ற உனக்கு உன் கரையில் வளர்ந்துள்ள சந்தனம், செண்பகம், மா, பலா, லவங்கம் போன்ற மரங்கள் உன்னைத் தன் தோழியாக நினைத்து வழிநடை உதவிபுரிகின்றன" என்றும் வருணித்துள்ளார்.

இப்படி வழியுதவியுடன் பாயும் காவிரியாற்றில் தண்ணீர் ஒரு சமயம் குறைந்தும் பிறிதொரு சமயம் நிறைந்தும் காணப்படுகின்றது. இதனைக் கண்ட கவிஞர் இதற்கு ஒரு காரணத்தைக் கற்பனை செய்கிறார். திருமணமான இளம் நங்கை தன்னுடைய பிறந்த வீட்டிலிருந்து புகுந்த வீட்டில்

நுழையுங்கால் கணவனைக் கண்ட ஆனந்தத்தாலும் மகிழ்ச்சியடைகின்றாள். அதைப் போலவே காவிரிநங்கை குடகிலிருந்து புறப்படும்போது மகிழ்ச்சி குன்றியது போலவும், கடலை அடையும்போது மகிழ்ச்சி வெள்ளம் பெருகுவது போலவும் சுட்டிக்காட்டுவது இரசனைக்குரியது. மேலும் "கன்னிப்பெண்கள் திருமணம் ஆன பின்பு பிறந்த வீட்டில் உள்ள செல்வமனத்தையும் சுரண்டிப் புகுந்த வீட்டிற்குச் செல்வது போல காவிரி நங்கை கரைவாழ் மரங்களையெல்லாம் வேறோடு பிடுங்கி கடலில் சேர்க்கின்றாள்" என்றும் வருணித்துள்ளார்.

காவிரி நங்கைத் தன் மணவாளனை கடலரசனை நோக்கிச் செல்லும் போது கற்பனையால் ஆசிரியர், "காவிரி வெண்மையான நுரைகளையே சந்திரன் போன்று பிரகாசம் தரும் பற்களாகக் கொண்டு புன்முறுவல் பூத்த வண்ணம் அவைகளையே முத்துமாலையாகவும்,* ஒட்டியாணமாகவும் பெற்றுத் திகழ்கின்றாள்" என்றும், "அவள் தன் கணவனை கடலரசனைக் காணச் செல்வதால் சக்ரவாகம் போன்ற பறவை இனங்கள் புடைசூழ்ந்தவளாயும், தங்கம் போன்றவற்றாலான அணிகலன்களுக்கு ஒப்பாக நாவல் கனி போன்ற மரங்களால் அழகு செய்யப்பெற்றவளாயும் செல்லுகின்றாள்" என்றும் வருணித்துள்ளார்.

காவிரி ஆற்றில் ஏற்படும் நீர்ச்சுழற்சிகளைக் கண்ட ஆசிரியர், பூவுலகில் திருமால் எங்குள்ளார் ? என்று காவிரி நங்கை சுற்றிச் சுற்றித் தேடிக்கொண்டே செல்கிறாள்" என்று வருணித்துள்ளார்.

---

* सजलजलधरेन्द्रनीलनीरः-
विलुलितफेनतरङ्गचारुहारः ।
समधिगतनदीसहस्रबाहुः-
हरिरिव भाति सरित्पतिश्शयानः ॥
- अभिषेकनाटके (4:3) भासः ।

காவிரி நங்கைத் தேடிச்சென்ற திருமால் மதுகைடபாதியரை ஒழித்துத் தன் சிரமம் தீரத் திருபாற்கடலில் கண் துயின்றவராய் அங்கு ஏற்பட்ட அலையோசைகளால் உறக்கத் தடையுண்டாகி அமைதியான இடத்தை நாடியவராய்த் திருவரங்கத்தைத் தேர்ந்தெடுத்துத் திருவநந்தாழ்வான் (ஆதிசேஷன்) மீது கண்ணுறக்கம் பேணுகின்றார்" என்றும், அப்போது காவிரி தன்னருகில் பாய்வதைக் கண்டு ஜன்னு முனிவரின் புதல்வியான ஜான்னவி (கங்கை)யைச் சிவபெருமான் திருமுடியில் அணிவித்துக்கொண்டதை நினைத்துத் தாமும் கங்கையிலிருந்து விசேஷ உருக்கொண்ட காவிரியைத் தன் இரு தோள்களிலும் மாலையாக அணிந்தார்" என்றும், "காவிரியில் ஆடி மாதம் தொடங்கி, மார்கழி வரையில் நீர் நிறைந்திருப்பதால் அதன் நடுவே கண்துயின்று, ஆற்றில் நீர் வற்றிவிடுவதால் வேறிடம் சென்று விடுகிறார்" என்றும் ஆசிரியர் வருணித்துள்ளார்.

திருவரங்கத்தை விட்டுப் பிரிந்த காவிரி, சிவபெருமானைக் காண திரு ஐயாற்றை நெருங்கும் போழ்து அங்கு அருள்பாலித்துவரும் சிவபெருமான், "கங்கையைத் திருமுடியில் அல்லவா நாம் தரித்தோம்? என்றெண்ணிய வராய்த் தன் தலையைக் கோதிவிட கங்கையும் பீறிட்டுப் பாய்ந்தாள்" என்றும், அதன் வேகத்தைக் கண்ட பார்வதிதேவி சற்று அச்சங்கொண்டார்" எனவும் ஆசிரியர் வருணித்துள்ளார்.

இதனால் கங்கேசரான சிவபெருமான் அத்தலத்தில் பஞ்சாபகேசராக அருள்புரிவதை இன்றும் நம்மால் காணமுடிகிறது.

அவ்விதம் காவிரி நங்கை திருமால் இருப்பிடத்தையும் சிவபெருமான் இருப்பிடத்தையும் தேடிச்சென்று பணிவிடை புரிந்தவளாய் ஆங்காங்கே உறைபவர்களின் நன்மதிப்பையும் பெற்றவளாய் திருவையாற்றிலிருந்து

புறப்பட்டுத் திருவலஞ்சுழியை[1] அடைந்து அங்குள்ள விநாயகரால் வணங்கப்பெற்றவளாய்க் குடமூக்கில் (கும்பகோணத்தில்) திருவருள் புரியும் ஸ்ரீசக்ரபாணி சுவாமிக்குத் தன்னுடைய வேகத்தைத் தெரிவிப்பவளாய் திருவிடைமருதூர், மயிலாடுதுறை[2] (பரிமளரங்கநாத க்ஷேத்ரம்) திருச்சாய்க்காடு, திருக்கடையூர் ஆகிய தலங்களின் வழியாகச் செல்லுகின்றாள்[3-5] என்றும், "அவ்விதம் செல்லும்

---

1. प्रदक्षिणं करोमि त्वां पुरुषार्थप्रदायिनि ।
दक्षिणावर्तक श्रीनिवासप्रीते मरुद्वृधे ॥
(व्रतचूडामणौ – कावेरीपूजाविधिः – P. No 508)

2. (a) आदावादि विधातृमानससुता पश्चात्कवेरात्मजा
भूयःकुम्भभवस्य तस्य दयिता तस्मान्नदीरूपिणी ।
श्रीरङ्गातुलकुम्भको(घो)ण विलसन्मायूरमध्यार्जुन
श्वेतारण्यमुखस्थलेषु महिता सह्याद्रिजा दृश्यते ॥
(व्रतचूडामणौ – कावेरीपूजाविधिः – P. No 503)

(b) मायूरमध्यार्जुनकुम्भघोण-
श्रीरङ्गचुञ्चुस्थलघट्टगा त्वम् ।
सह्योद्भवे सिन्धुयुते स्वतन्त्रे
कावेरि कावेरि मम प्रसीद ॥ See अनुबन्धः VIII - V. 6.

(c) ओं भास्करक्षेत्रगामिन्यै नमः – 74, See अनुबन्धः IX

3. शैवपुराणे – वृषभतीर्थे – पञ्चचत्वारिंशोऽध्यायः
(Green No. 210, T. M. S. S.M. Library, Thanjavur)

वृक्षाग्रपर्वताञ्चापि कर्षयित्वातिवेगतः ।
श्रीरङ्गपट्टणं गत्वा तत्रस्तान् सत्यपावयत् ॥ 1

புனிதமான காவிரி ஆற்றங்கரையில் அமைந்துள்ள ஸ்ரீமடங்களில் (மடம் என்றால் மாணவர்கள் தங்கி

तत्रैव विष्णुना देवी वस्त्रपुष्पान्नभूषणैः ।
पूजिता सर्ववाद्यैश्च पूर्वस्यां दिशि निर्गता ॥ 2

श्रीरङ्गेत्रिशिरे स्थाने गजारण्ये च पूजिता ।
वस्त्राभरणमाङ्गल्यसूत्राद्यैश्च सुपूजिता ॥ 3

सह्यपर्वतमारभ्य सागरान्ततटद्वये ।
पार्श्वयोर्योजनं दूरं देवर्षिगणपूजिता ॥ 4

ततःपूर्वां दिशं गत्वा शुभे पञ्चनदस्थले ।
शिवेन सगणेनैव तदागमनवाञ्छया ॥ 5

वस्त्रपुष्पादि माङ्गल्यैरर्चिता प्रीतिमानिता ।
प्रार्थिता तेऽस्तु सा देवी पूर्वस्यां दिशि निर्गता ॥ 6

ततः सव्येतरावर्ते गणेशेन सुपूजिता ।
तेषामभीष्टकृपया दत्वा पूर्वं विनिर्गता ॥ 7

कुम्भघोणं समासाद्य शिवविष्णवादिभिर्गणैः ।
तत्र नानाविधैर्देवी पूजिता त नमस्कृता ॥ 8

प्रार्थिता च वरान्दत्वा तत्पूर्वां दिशि निर्गता ।
ततो मध्यार्जुनं गत्वा शिवेन परिपूजिता ॥ 9

तेषां इष्टवरान्दत्वा तत्पूर्वां दिशमागता ।
गौरीमायूरकं गत्वा शिवेन हरिणापि च ॥ 10

स गणेन विधात्रा च इन्द्राद्यैरपि पूजिता ।
वस्त्रैराभरणैर्माल्यैर्नानागन्धैः कवेरजा ॥ 11

பயிலுமிடம் என்பது பொருள். அப்படிப்பட்ட திருவையாறு, கும்பகோணம் போன்ற இடங்களில்) ஆசார்யர்கள் தங்களது சீடர்களுக்கு வேதவேதாந்தங்களைப் போதித்து வந்தனர்" என்றும் கூறுகின்றார்.

இறுதியில் ஆசிரியர் "காவேரீ ஸ்துதி என்ற இந்த காவியத்தை எளிமையான சொற்களைக்கொண்டு, திரண்ட பொருள் தரும் வகையில் சுவாமிமலையில் வாஸம் செய்யும் நற்பேற்றை அடைந்த என்னால் மல்லிகை மாலை போல்

पट्टणादुत्तरे भागे पूजिता प्रीतिमनिता ।
प्रार्थिता च वरान्दत्वा गौर्याश्चैव विशेषतः ॥ 12

गौरीमायूरके स्थाने सम्प्राप्तां च महानदीम् ।
श्रुत्वा पयोनिधिश्शम्भुं कृपासागरमव्ययम् ॥ 13

4. आग्नेयपुराणे – तुलाकावेरीमाहात्म्ये – विंशतितमोऽध्याये –
(B. 1575/D. 10004, T. M. S. S.M. Library, Thanjavur)

छायावनेशं सम्पूज्य स्तुत्वा श्रीरुद्रमन्त्रकम् ।
जप्त्वा वारं बहु तथा भस्मोद्धूलितविग्रहः ॥

तत्र श्वेतवनं नाम भूमौ पुण्यं कुरुस्थलम् ।
यत्र सन्निदधे रुद्रः कावेरी सागरोद्भवे ॥

श्वेतारण्ये शिवं साम्बं पूजयित्वा तु भक्तितः ।
कावेर्यां च महानद्यां तत्र स्नात्वा यथाविधि ॥

ततो मायूरमगमत् कावेरी स्नानतत्परः ।
तत्र स्नात्वा तुलामासे दत्वा द्रव्यं द्विजन्मनाम् ॥

प्रणम्य देवदेवेशं सर्वाभीष्टफलप्रदम् ।
मध्यार्जुनं ततो गत्वा स्नात्वा कावेरीवारिणि ॥

தொடுக்கப்பெற்றது" என்றும், "இது நல்லவர்களின் சமூகத்திற்கு அணியாக விளங்கட்டும்" என்றும், வருணனை நிரம்பிய காவியமாயும், தோத்திர நூலாயும் இலங்குமிதனை* தினமும் படிப்பவர்கள் விரும்பியவை அனைத்தும் பெற்று கடைசியில் வீடுபேற்றையும் அடையக்கடவர் என்று பயனையும் கூறித் தமது நூலை நிறைவேற்றியுள்ளார்.

दत्वा द्रव्यं द्विजेभ्यस्तु कुम्भेशं प्रतिपूज्य च ।
ततः पञ्चनदं गत्वा कावेरी पुण्यतोयके ॥

स्नात्वा शुद्धः ततो दत्वा धनं बहुगुणस्तदा ।
प्रणतार्तिहरं देवं दृष्ट्वा स्तुत्वातिभक्तितः ॥

वेगाच्छ्रीरङ्गमगमत् यत्र सन्निहितो हरिः ।
तत्र श्रीरङ्गमाहात्म्यं श्रुत्वा पार्थोऽतिविस्मितः ॥

5. See Anubandha II & IV

* இத்துடன் பிற்சேர்க்கைகளாக டுண்டி வியாஸரின் காவேரி தோத்திரம், காவேரி பூசை, காவேரி அஷ்டகம், காவேரீ நாமாவளி போன்றவை இணைக்கப்பட்டுள்ளன. MSS. No. 6259/D. 28805 என்ற எண்ணில் பதிவு செய்துள்ள காவேரீதுவாதச நாமஸ்தோத்திரம் B. 8734(a)/D. 20316 ல் பதிவிடப்பட்ட லக்ஷ்மீ துவாதச நாம ஸ்தோத்திரமும் ஒன்றே. விளக்கத்திற்கு சதுர்விம்சதிமூர்த்திலக்ஷணம் பக்க என். 33ஐப் பார்க்கவும்.

श्रीः

कावेरीस्तुतिः*

श्री गणेशाय नमः ।

वागर्थाविव सम्पृक्तौ वागर्थप्रतिपत्तये ।
जगतः पितरौ वन्दे पार्वतीपरमेश्वरौ ॥

हेतुर्देशिककालिदासचरणाम्भोजानुसन्धानतः-
प्राप्तोनुग्रह एक एव न परस्तस्माद्गिरां गुम्फने[1] ।
वेदान्तागमशब्दतर्कमुखवागश्रावित[2] स्वप्नतो-
प्येनं प्राप्य कवेरजास्तुतिमिमां कर्तुं ममोपक्रमः ॥ 1

अदृष्टकालीपददासवाचां-
स्वप्नेप्यनाकर्णितनैषधानाम् ।
साहित्यवाणी सरसा कथं स्या-
दास्यारविन्देर्थविचित्ररूपा ॥ 2

शब्देनैव हि जायते जनमनस्तुष्टिर्विनार्थाद्भुतै-
रर्थैर्वापि विचित्रतामुपगतैश्शब्दैर्विना सह्यजे ।
वैचित्र्यं यदि विद्यते कविगिरौ शब्दार्थयोर्योगतः-
ताभ्यः किं नु जगन्मुदे भवति तत् त्वां तादृशीभिः स्तुमः ॥ 3

---

* Kasinathan Collection MSS. No. 6820/D. 26121 Sarasvati Mahal Library Thanjavur - A

1. गुम्भने - B, (T. S. Kuppuswami Sastri, Collection Green No. 97 (3) Sarasvati Mahal Library Thanjavur.

2. श्राविन - B

गीर्भिस्त्वां कवयः स्तुवन्ति कतिचित् द्वित्राभिरस्सम्मादृश-
स्तैराल्पेन[1] किमम्ब ! हन्त ! मनसस्तुष्टिः कवीन्द्रैरिव ।
तुल्यां तृप्तिमपि व्रजन्ति करभिर्भूर्यम्बुपानक्षमैः-
स्तोकं वारि निपीय कीटनिकरा भूयस्तृषन्तैस्सममम् ॥ 4

भ्रूभङ्गद्युतिवीचिवेगविचलन्नी[2]लाम्बुजाक्षाञ्चल-
प्रेक्षोच्चाटित लोकभूरिदुरिताक्रन्दाकुलाशान्तरे ।
कावेर्यम्ब ! कवीन्द्रमार्गमविदां मन्तुं क्षमस्व स्तुतौ-
तावक्यां जननी मुदे हि विकला वाणी शिशोर्यद्यपि ॥ 5

पात्रे पङ्कजजीवधातुमहसां प्राप्ते तुलां सह्यजे-
त्वत्तोयेषु निमज्जतामघभरान्यस्तं[3] तटे रन्ध्रगाः ।
अह्नायैव हरन्ति केऽपि मिषतामायुः सहस्रार्जितं-
चोलक्षोणिरियं तथाविधमहत्तारापि[4] राजन्वती ॥ 6

मन्दं यासि किमम्ब ! सह्यतनये ज्ञातं च तत्कारणं
हंसैः सैकतवासिभिर्ननु जराक्रान्तासि नत्या[5] ततः ।
वीचिव्याजवलीविभूषिततनुः सम्प्राप्तभूयो वया-
यष्टिं किं च बिभर्षि वेतसमयीं नक्तं विनिद्रोत्फलैः ॥ 7

स्नातुं नैव मतिस्त्वदीयसलिले सह्यात्मजे जायते-
स्नातानां हि ददासि मुक्तिमपुनर्जन्मास्पदं जन्मिनाम् ।
प्राप्तस्तां न पुनस्तवाम्ब ! सलिले मज्जन्त्यजाता जना-
स्तन्न स्नानविधिं विधातुमपि(ति ?) ना कर्तुं पुनःशक्नुमः ॥ 8

---

1. स्तैरापेन - A, 2. विवलन् -A, 3. वरान्-A, 4. B पाठः, महाचोरापि - A,
5. वृद्धा - B.

निःश्रेणिस्त्रिदिवाधिरोहणविधौ या त्वं कवेरात्मजे
स्वर्गाय त्वयि मज्जतां प्रतिभुवं तोयं प्रतीमस्तव ।
भङ्गास्ते गुरवो गुरूणि दुरितान्याकृष्य निघ्नन्ति नः
स्वर्गः सैकतकैतवादिह सदा जागर्ति मध्ये जलम् ॥ 9

मा त्वं सूर्य तुलामुपाहि यदि तामभ्येष्यनर्थस्तवै-
वाद्यारभ्य च वत्सरोऽस्तु दशाभिर्मासैः पुरेकोत्तरैः ।
तामभ्येषि यदि त्वदीयमनिशं छिन्नं विभिन्नं भवे-
द्बिम्बं सह्यसुतातिपूतसलिलस्नातोत्थितैर्जन्तुभिः ॥ 10

मज्जन्तः सलिले व्रजन्ति सहसैवोर्ध्वांगतिं जन्तव-
स्तत्किं ब्रूहि समुद्रमोहचतुरे नो जानतां कारणम् ।
अंहोभिर्गुरुतामुपेत्य किमिमे[1] मज्जन्ति तैरुज्झिता-
यान्त्यूर्ध्वं लाघुतामवाप्य बहुशो दृष्टः स्वभावोऽप्यपाम् ॥ 11

त्वत्तीरद्रुमकल्पतामुपगता देवद्रुमाः सह्यजे-
कल्पानोकहनामपात्रमभवन् सर्वेषु लोकेष्वपि ।
पीतं तैः सुरनिम्नगाम्बु चरणैरेभिस्तवाम्बोदकं-
जग्ध्वैतत्फलमेति जन्तुरखिलैस्तृप्तिं क्व तेषां फलम् ॥ 12

वृद्धिं यासि दिनेषु केषुचिदथ[2] ह्रासं तथा सह्यजे-
तत्किं तत्वमुदीरयाहमथवा जानामि तत्कारणम् ।
गच्छन्ती निधिमम्भसां प्रियतमं हर्षेण तादृश्यभू-
र्मुञ्चन्ती जनकं च सह्यमचलं दुःखेन चैतादृशी ॥ 13

---

1. नियतं - B. 2. दपि - B.

दूरादेव निमीलितानि नयनान्याच्छादिताश्च[1]श्रुती-
र्गात्रं चावृतमंशुकैः कुरुत भोः स्नानोत्सुका जन्तवः ।
वीक्षाख्या श्रुतिवीचिवायुसुलभां मुक्तिं हि सह्यात्मजा-
प्राप्तेभ्यः[2] सविधं ददाति यदि तां प्राप्ताः कुतो मज्जनम् ॥14

शुद्धा किन्वनुरक्ततामुपगता सह्यात्मजेपाम्पति-
र्गच्छन्त्यास्तवसन्निकर्षमयते प्रेमास्पदं तेन किम् ।
किं वा चोलजनानुरक्तनयनप्रेक्षातिरक्ताकृति-
र्नोचेदन्य नदीसमागमवशादासीत्वमेतादृशी ॥ 15

विच्छित्तिर्जगतस्तवाम्बसलिले स्नातस्य मुक्तेर्वशात्
जायेतेत्यनुचिन्त्य सन्ततमिमं जम्बूद्रुमालङ्कृतम् ।
द्वीपं नीरनिधिश्छलेन परिधावीतं व्यधादब्जभू-
रन्यद्वीपनिवासि लोकमखिलं रोद्धुं हि बीजेच्छया ॥ 16

जाग्रन्त्यामपि सह्यभूधरसुते संहर्तुमंहः कुलं-
मुक्तिं चाकविपामरं वितरितुं बद्धादरायां त्वयि ।
हित्वा त्वामिहकेपि यान्ति कुधियश्चोलाः परं दूरगां-
प्रत्यूहैरपि दुर्गमां श्रुतिपुटं जह्नोः मुनीनां नदीम् ॥ 17

सह्यस्यांबसुताः कतीह भवती वान्याःस्फुटं ब्रूहि नो-
यातानैव निवर्तसे जलनिधेरभ्यर्णतस्त्वं पुनः ।
आगामिन्यपि वत्सरे त्वदनुजे वान्योपयात्यर्णवं-
साप्येवं त्वमिव प्रभूततनयो नूनं स सह्याचलः ॥ 18

---

1. B पाठः, ताब्ज – A, 2. प्राप्तानां – B.

त्वत्सामर्थ्यानुरूपं गुरुतरदुरितं कर्तुमीशा वयं नै-
त्यम्बास्ते बुद्धिरेषा तव खलु हृदये तात्वमेनां जहाहि ।
नास्माकं पातकानां अलमभिहनने तावकी शक्तिरेवे-
त्यन्तर्नो निश्चयोऽयं भवति तु विजयः कस्यवानप्रतीमः ॥ 19

स्फर्शं नाधिगतान्यपूरुषतनोरब्धेः परं सह्यजे-
नासि श्रोत्रमलाभि मिश्चसलिला दीर्घक्रतो मौनिनः ।
न स्पष्टं पितृभूमिभस्मसगरक्षोणीन्द्रपुत्रावलेः-
पुण्यान्या तटिनी त्वयाम्ब सदृशी कावेरि का वा वद ॥20

पीतं वारि तवाम्ब येन फलमात्रं वापि तस्योदरे-
तत्सिक्तं सहसाङ्कुरोन्मुखमिदं सर्वं जगज्जायते ।
नाभीकूपविभूषणं भवति यत्पद्मं च तस्योदरे-
वक्त्रैर्हन्त चतुभिरेति सततं वासं पुमान् भूषितः ॥ 21

जेतारोपि वचोभिरिन्दुशिशिरैरिन्द्रासुराचार्ययोः-
वक्तुं नालमिमे वयं तव गुणं दोषं च तत्तादृशम् ।
नाद्यस्याम्ब निरूपणं बहुतया शक्यं शरत्कोटिभिः-
र्नास्तित्वाच्च परस्य मौनशरणैः स्थातव्यमस्मादृशैः ॥ 22

आस्थायाभ्रभुवल्लभं सुरपतावत्यन्त विस्तारितैः
सह्यापत्यतुलोत्सवं दशशतैरालोकयन्त्यक्षिभिः ।
साकं तेन समागता दिविषदश्चक्षुः सहस्रोत्सुका-
ञ्चिन्दन्ति स्वमनक्षपादरमणौ सम्भोगलब्धान्तरम् ॥ 23

त्वत्तीरेषु तटाककूपनिकरास्त्वत्तोपि मुक्तिप्रदा-
स्तच्चाप्यम्ब तवैव भूरियशसे त्वत्तो हि तज्जीवनम् ।
सिध्यन्त्यत्र[1] यदम्ब भृत्यनिवहाः कर्म स्वसाध्येषु त-
द्भर्तॄणां यशसे भवत्यनुदिनं तन्नित्यसंवर्धनात् ॥ 24

त्वत्तोयादपिमुक्तिदानचतुरं त्वत्कूलकूपोदकं-
भूगर्भेण समागतं तव हि तद्भूयोगुणैरुत्तरम् ।
वस्त्रैश्शोधितमेतिवीर्यगुरुतां रोगोपशान्त्यै नृणां-
वैद्यैरौषधमर्पितं यदपि तत्कैर्नै तदालोक्यते ॥ 25

पद्मं मास्तु ममासनं सुरवरैरभ्यर्चितं वा पदं-
वस्त्रारोपितवाततूलमपि वा तल्पं तदत्यायतम् ।
मैत्री वा धनवल्लभस्य महिता श्लाघ्यं ततो वा पदं-
कीट त्वं प्रतिपद्य वास्तु सततं वासस्तटे सह्यजे[2] ॥ 26

कल्पान्ते जगदेतदम्ब विलयं यातीत्यतः श्रूयते-
मान्तर्धानमुपेहि साकममुना कीर्तिस्तवेष्टा यदि ।
उच्चार्याघकुलं निमज्जनविधौ सङ्कल्पमातन्वतः
कल्पो नालमिहोद्धृते मयि कृतस्नाने हि सा ते भवेत् ॥ 27

सन्त्यन्याश्च परःशतं धुनिवराश्चोलावनीभूषणं
तास्त्वत्तोपि च दक्षिणा दुरितसंहारे पुनर्दीक्षिणाः ।
एवं सत्यपि तास्त्वया न सदृशीः ब्रूमो वयं सह्यजे-
कैवल्यं वितरीतुमत्र भवती सर्वोत्तराप्युत्तरा ॥ 28

---

1. सिध्यन्तीह -B, 2. तावके - B.

पात्रे नैव हि मान्ति तावकगुणा वाचीव नो वाग्मिनां-
तस्मादेव[1] हि कोल्लडं पुनरिति त्वं बोध्यसे द्राविडैः ।
कावेरी न यदि त्वमत्र भवती भर्ता नदीनां कुतः
सङ्गस्ते कुनदी समागमपराचीनेन शुद्धात्मना ॥ 29

दक्षा त्वं न बतेन्दुचूडजलजापत्याम्बुजाक्षादिभिः -
विक्रेतुं विचिकित्स्यते गुरुतपोभिर्मुक्तिरत्यायतैः ।
तामेवैकपदे त्वदीय सलिलस्नानेन[2] दत्से नृणां-
किं वाते विपदीदृशी सुलभमूल्यां तां [3]करोष्यम्ब यत् ॥ 30

मीनोद्वर्तनवीक्षणैस्तटगतानलोकसे सज्जनान्[4]-
कैवल्याखिल कोशदानजनित श्रद्धा तुलार्केसि यत् ।
वीक्ष्यामून्पुनरेषि वृद्धिममितां हर्षातटोल्लङ्घिनी
हित्वा त्वा मयि सह्यनन्दिनि ! जगत्यन्या वदान्यानुका ॥ 31

छोद्यन्तां नरकावराभटवरास्त्वं चित्रगुप्ताधुना
पापेल्लेखनपत्रिकामविरतां निक्षिप्य निद्रां व्रज ।
इत्यं संयमिनीपतिः परिजनान्वक्तीति वाचोऽभितः-
श्रूयन्ते त्वयि मज्जनाय कृतसङ्कल्पेम्ब पापे मयि ॥ 32

गङ्गे द्वे खलु दक्षिणोत्तरगते त्वं जह्नु कन्येति च-
ख्यातिः पण्डितरायमुद्धृतवती कीर्तिङ्गतैकाद्धयोः
मामुद्धृत्य गुरुं ततोऽपि दुरितैगुर्वीं ततः सह्यजे-
तामेवाप्नुहि न त्वमम्ब महिषी सिन्धोर्न शैलात्मजा ॥ 33

---

1. B पाठः, कस्मादेव - A,2. स्नानाय - B, 3. B पाठः, omit in A,
4. यज्जनान् - B.

मेरुः कर्तुमपि प्रभुःपरमणुं यैवाम्ब नो निर्गला[1]-
सा वागेव हि खर्वतां तव गुणान् स्तोतुं प्रवृत्ताश्नुते ।
कूलोङ्घिभिरर्णवैर्जगदिदं यैस्सर्वमाप्लाव्यते-
तैराल्पे खलु कुम्भसम्भवकराम्भोजे मरन्दाकृतिः ॥ 34

प्रातस्त्वामभिवीक्षितुं मुसलवन्मंक्तुं त्वदीये जले-
पातुं भूरि तवैव वारि सततं नायामहे ते वयम् ।
एतन्मात्रमपि प्रदातुमिहत्वेत्त्वं बद्धमुष्टिर्भवे-
रास्तेऽन्यागतिरम्ब नः पितृपुरे साङ्गारतोया नदी ॥ 35

चित्रं तत्किमु कुम्भसम्भवघटे मान्ती त्वमेतादृशी-
जातेत्यम्ब यदुच्यतेऽत्र धिषणा हीनैर्जनैर्विस्मितैः
चित्ते किं परमाणुमात्रवपुषि ध्यानेन तद्योगिना-
माक्रान्ता खिल लोकमैश्वरमिदं ज्योतिर्न संलीयते ॥ 36

आकर्ण्यैव मदीय नाम सहसा गच्छन्ति दूरं सुराः-
संछाद्य श्रुतिशष्कुलीः करतलैः श्रीकृष्णकृष्णेति ये ।
मामेतादृशपापमप्यबलया वीक्ष्य त्वयाम्बोद्धृतं-
धिङ्नोधिक्पुरुषब्रुवानिति मिथो निन्दोक्तयः सन्तु ते ॥ 37

पातुं भूरिसुधानुकारि भवभी हुङ्करि वार्यम्ब ते-
यावत्पात्रगतं करेण जनता दत्तेति तृष्णातुरा ।
तावद्देवकृशोदरी करगतैः पीयूषपूर्णैरियं-
भृङ्गारैरुपचर्यतेऽपि चलितैः पार्श्वद्वये चामरैः ॥ 38

1. B पाठः, निर्गलद् -A.

निष्णाता दुरितार्जनेषु जनता तृष्णातुरोष्णाकुलां-
पुष्णातीदमघं निरस्य सुकृतं तोयं तवेत्याशया ।
यस्मिंस्ते विनिमज्य पुण्यदुरिते तुल्यं लयं यापि ते
वीक्ष्याप्यम्ब मुदां परां व्रजति सा कैवल्यमासेदुषी ॥ 39

पीतं येन विषं तवाम्ब सहसा सोश्नाति हालाहलं
येनावेक्षि च सर्वतोमुखमिदं तत्वं व्रजत्येव सः ।
सस्ने[1] येन च पुष्करे तव सकृत्तल्लोचने जायते
सोऽयं चेति जनाः स्तुवन्ति भवतीं सर्वत्र नैके वयम् ॥ 40

फेनैर्भूरिभिरिन्दुबिम्बबहुलश्रीहासबद्धादरै-
र्मुक्तादामभिरावृतां हि भवतीमुल्लेखयामो वयम् ।
चक्राह्वैरपि पक्षिभिः परिगतैर्जांबूनदैर्भूषणै-
युक्तं चैतदुपैषिभर्तुरुदधेः सह्यं वि(सह्यम्ब?)[2] भूषोत्तरा ॥41

आच्छाद्याङ्गमशेषमिन्दुधवलैः फेनच्छलैरंशुकै-
र्गच्छत्याशुजनावपुर्मम दृशा पात्रं न कुर्वन्त्विति ।
युक्तं तत्तव सिन्धुराजमहिषी सह्यद्रिराजात्मजा-
यस्मात्वं नहि राजदारतनयाः सर्वस्य दिग्गोचराः ॥ 42

पश्यन्त्यम्ब समुद्रराजमहिषीमन्तपुरार्हां जना-
स्त्वां तन्नैव तवोचितं बत मया विस्मृत्यचोक्तं तथा ।
सत्रायाहिकुलाभयाय सततं दीक्षाङ्गतो वारिधिः -
पत्नी त्वं ननु तस्य दर्शनमतो दूष्यं न तस्यास्तव ॥ 43

---

1. same B. 2. सत्याम्ब भूषोत्तरो - B.

श्लाघ्यं वारि तवामृतादतिरसादित्यम्ब कः संशयो-
हेतुः किं नु विचारितोऽत्र धिषणा लोकोत्तरैः सूरिभिः ।
मूढः किं स पयोनिधिःकरगतं पीयूषमात्मोद्भवं-
दत्वा यस्त्रिदशेषु तत्तव [1]पिबन्कल्पेऽप्यनलपायते ॥ 44

उन्मूल्याम्ब [2]वटद्रुमा जलरयैर्ये वारिधिं प्रापिता-
र्भतृस्नेहजुषा त्वया फलभरा नम्रीभवन्मौलयः ।
दत्वा तेषु तरूनसौ वलभिदे पश्चैव तं चञ्चय-
न्नन्तः कल्पितशेषभूरुहवने साकं त्वया मोदते ॥ 45

स्नानस्यम्ब फलत्वमेति यदिनः स्वर्गः स पुण्यक्षये-
हेतुर्मास्तु तटे तवैव सततं वासोऽलमस्मादृशम् ।
आस्ते तत्र सुरापगेति यदि वा ब्रूषे ततः किं फलं
स्ववर्सिंप्रतिपद्य केन रचितो धर्मस्त्वयैवोच्यताम् ॥ 46

जन्मान्यम्ब ! बहूनि नः परिगतान्येतेषु कस्मिन्नपि-
त्वत्तीरेषु निवासिनो वयमिमे नाभूय सह्यात्मजे ।
जातत्वात्पुनरघपूर्वमतथाड्भूतत्वमेवोह्यते-
त्वत्तीरेषु निवासभाक् नहि पुनर्जन्माय यौ विन्दते ॥ 47

अत्युच्चास्तटयोर्द्वयोः क्षितिरुहे बकत्या तवात्यानता-
श्शाखा बाह्ववलम्ब्यपूर्वमभवन्नाश्लेषमेते मिथः ।
निर्मेघेऽपि निदाघमध्यदिवसे देदीप्यमाने यथा-
त्वय्यम्बा तपलेशलेशमपि वाक्षेप्तुं न शक्तो रविः ॥ 48

---

1. भजन् - B, 2. तट - B.

नीरन्ध्रोन्नतकूलशोभि तरुभिर्दृश्येतरत्वाद्रवे-
रस्योत्पत्ति विनिश्चयेष्वचतुराःसन्ध्यादृताःभूसुराः ।
आमीलद्विदलद्दलाम्बुजकुलैस्तद्वैपरीत्यं गतै-
नीलाब्जैरपि सन्ध्ययोर्जलगतैस्ते तेऽम्ब ! निश्चिन्वते ॥ 49

सह्योत्पन्नमहीरुहःसह समायान्त्यम्ब ते वारिभि-
र्युक्तं चन्दनचम्पकाम्रपनसप्राया लवङ्गादयः ।
गच्छन्तीं भवतीं विलोक्य सदनं भर्तुर्नदीनां पते-
रेकां मार्गसहायतामुपगता भ्रातृत्वमासाद्यते ॥ 50

इष्टापत्यमघं हि नाम यदिदं येनार्थसम्पादनं-
कृत्वास्मद्धरणं व्यतानि जननात्प्रागर्थसन्दायिना ।
तत्ते वारिषु मज्जनं कृतवतामङ्गानुषक्तं पुन-
र्नष्टं सह्यसुते ! तथापि न वयं पात्रं भवामः शुचाम् ॥ 51

पुण्या त्वं तव वारिमज्जनकृतां कैवल्यदं जन्मिना-
मित्येवं भवतीं स्तुमो यदि तदा हासास्पदैर्भूयते ।
भूतार्थ प्रतिपादनोद्यमपरा वाणी किमत्यद्भुता
सा स्यात्प्रत्युतसिद्धसाधनतया दोषोक्तये तर्किकैः ॥ 52

नार्थीष्टप्रददानवास्ति नियतं त्वद्वारिपूरोदरे
जन्तुः सह्यसुते ! त्रिवर्गफलमेवाभ्यर्थयन्मज्जति ।
हित्वा तत्प्रददासि मुक्तिमपुनर्जन्मास्पदं तत्कथं
कीर्तिस्तेभिमतप्रदानचतुरेत्याशातटं गाहते ॥ 53

सह्य क्षोणिधरस्त्वयात्मभवयन्निःशेषिताघोयमि-
त्यज्ञैरम्ब यदुच्यते दिविषदां नद्येव नीहारवान् ।
तन्मिथ्येति विनिश्चयोर्मनसि मे यस्मादसह्याघसं-
हन्त्री त्वं जगतीति कीर्तिरमिता[1] दिक्कूलमाचामति ॥ 54

वेगात्पश्चिमवायवस्तवपुरो नासीरनिर्गत्वरा
गत्वा काञ्चुकि भावमब्धिमहिषि ! प्रत्यङ्मुखं यास्यतः ।
अह्नामप्यधिपस्य सन्मुखगतिं रुन्धन्ति नूनं दिवि
द्वात्रिंशद्धटिका भवन्ति दिवसा ग्रीष्मेषु हेतोरतः ॥ 55

रत्नानामयमाकरस्तवपतिः [2]श्रीजन्मभूमिः पुन-
स्तत्पत्नी त्वमुपेत्ये सह्यविभवेप्याशा तवैवादृशी ।
उन्मूल्याम्ब लवङ्गचन्दनमुखान्वृक्षानपि त्वं बला-
त्तस्मादम्बुधि पूरणाय यतसे कन्याजनस्तादृशः ॥ 56

ज्येष्ठाद्युत्तरमासषट्कमुदधौ त्वत्पूरपूर्णोदरे-
क्षारत्वोज्झित वारिभावशिशिरे निद्राति नूनं हरिः ।
आरभ्यापि च मार्गशीर्षमुदकाभावत्तवक्षारतो
निद्रामुक्तिमुपेत्य कैटभरिपुस्तस्मादपावर्तते ॥ 57

भक्तिस्तेम्ब गरीयसीजलनिधौ कन्याजनश्चेद्गृहं-
भर्तुर्याति पथिश्रमात्क्वचिदपि स्थित्वापि भुक्त्वा क्वचित् ।
निद्रां च क्वचिदेत्य याति शनकैर्दृष्टं श्रुतं त्वं पुन[3]-
र्यास्येवाम्ब दिवानिशं पथिभवं नोद्वीक्ष्य देहश्रमम् ॥ 58

---

1. रमला - B, 2. कर्म - B, 3. तत्तथा - B.

चक्रातेऽम्बगतिः क्वचित्क्वचिदपि प्रायेण किं दृश्यते -
देवानप्यतिपावनान् रचयितुं पुण्या किमभ्युद्यता।
क्वास्ते विष्णुरुमापतिः क्व वसतीत्यन्विष्य यान्ती छला[1]-
न्यासह्यार्णवमेनयोर्विविलसे भूवासमासेदुषोः ॥ 59

पीयूषं सुरभूरुहः सुरगजः स्ववरिवामभ्रुवो-
मुख्यः कौस्तुभ इत्यशेषविभवे निर्मथ्य देवैर्हृते ।
रिक्तो लाघवमेत्य कालवशतः सह्याद्रिराजात्मजे-
त्वद्भाग्योदयमर्णवः पुनरभूद्रत्नाकराख्या पदम् ॥ 60

आवर्ताद्भुतनाभिरम्ब पुलिनश्रोणी रथाङ्गस्तनी-
शैवालावलिकेशपाशसुभगावीचीवलद्दोर्लता ।
नित्यं चाप्युपकण्ठदेशविलसन्नानाग्रहारोज्ज्वला-
पद्माक्षी भवसि त्वमेव जलधेः प्रेमास्पदं प्रेयसः ॥ 61

भूस्पर्शानधिकारिणां दिविषदो निन्दन्ति भूवासिनां
त्वत्तोयेषु निमज्जतां त्रिषवणं भाग्याय बद्धादराः ।
भुक्त्वान्नः सुकृतं कदा क्षयमुपेत्यासाद्यते भूःकदे-
त्यन्तस्सन्ततचिन्तयाविरतया निद्रां न विन्दत्यपि ॥ 62

उत्तुङ्गोर्मि परस्परप्रतिहतैर्भल्लायुतायोधनं-
त्वत्तोयेषु निरीक्ष्य विस्मयवशान्नेत्रैर्निमेषालसैः ।
जन्तुस्तीरगतस्तवाम्ब ! पयसि स्नानं विनैवाञ्जसा[2]-
सम्प्राप्तं सुरभूयमब्धिमहिषी व्याख्याति वाचं विना ॥ 63

---

1. स्थलात् -B, 2. गतो निरीक्ष्य भवती नीरावगाहं विना - B.

नाना योनिमुपेत्य जन्तुरसकृन्नानाविधाकारवान् -
नीरे तेऽपि निमज्ज कर्म कुरुते नानाविधं सह्यजे ।
एकः कार्मुकमालयं दिविषदां पद्मं परो विष्ठरं-
शय्यामन्यतमो भुजङ्गमपरोऽप्यास्ते न किञ्चित्करः ॥ 64

कावेरीति कदापि नाम भवतीं यं वक्ति यो वा वशा-
त्कां वा रीतिममुष्य देवि ! दिविषन्मुख्येऽपि गन्तुं क्षमः ।
वामालङ्कृतवामभागमथवा वाणी मनः कर्षणं-
वाराशिप्रभवावशीकृतचणं वा गम्यतः सोऽश्नुते ॥ 65

भङ्गाभङ्गविधायिनः त्रिजगती पापाटवीनामिमे-
तुङ्गास्तुम्बुरुनारदप्रतिपदोद्गीतप्रभावोत्तराः ।
गङ्गा किं सदृशी त्वयाम्ब ! महिषि ! वाराान्निधे ! ब्रूहि मे
भङ्गायैव कपर्दगह्वरगता जाता हि सा शूलिनः ॥ 66

स्नातातेऽम्भसि चोत्थिताः पदयुगं भूस्पर्शहीनं जनाः
नेत्रञ्चाम्ब ! निमेषशून्यममलं गात्रं च तेजोमयम् ।
पश्यन्तोऽथ परस्परं किमिदमित्याश्चर्यमग्नान्तराः-
बह्वीभिर्बहुशोप्सरोभिरभितः कृष्टावलं ते दिवि ॥ 67

रम्भैवाप्सरसां वरा वितरसे तामेव नान्यामिति-
स्नातैस्तेऽम्भसि देवतामधिगतैरास्थायरुद्धो वृषा ।
कर्तव्या कथमेकया बहुमनः तुष्टिर्भवेदित्ययं-
भूयोप्यम्बुधि मन्थनाय यतते देवैः सह प्राक्तनैः ॥ 68

त्वत्तीरं परिमुच्य कार्यवशतो गत्वापि यत्र क्वचि-
त्तत्रस्थोऽपि हृदा स्मरामि भवतीं गत्यन्तरा भावतः ।
ब्रूषे किं सुरकोटिरस्ति भजतामित्यम्ब ! किम्मेतया
मत्पापश्रुतिमात्रधावनपरा कोटिर्दिशां साश्नुते ॥ 69

सम्भूतासि घटत्वमम्ब घटसम्भूतस्य सूनोर्द्वयो-
र्मित्रस्यापि च शापिनो मुनिवरस्याचान्त पाथोनिधेः ।
तस्मात्त्वामिह सह्यजामपि कवेरात्मोद्भवां सूरयो-
जानन्त्यम्ब ! सुरापगामिव सुतां जह्नोर्हिमाद्रेरपि ॥ 70

सङ्कल्पः कृत एव सर्वजगतामुत्तारणाय त्वया-
का चिन्ता तव मौनहेतुरनिशं मत्तारणे सह्यजे ।
मय्यम्बोद्धृत एव मग्नमयसः स्यादित्यमुं चेद्गता-
मामामुद्धर ! मा तवाप्यपयशो मग्नं भवत्वाद्रविः ॥ 71

आस्वाद्येल्वसोदरं जरयितुं क्षारे पयस्यार्णवे
पीते पल्वलवारिवन्मुनिवरेणात्यन्तनिश्शोषितम् ।
मामप्येष हठान्नयेज्जठरमित्यन्तर्हिभीते हरौ-
त्वत्पूरैर्यदिनाभ्यपूरिजलधिर्भूयोऽस्य निद्रा कुतः ? ॥ 72

एकैकः पृथगर्णवेषु नियमेनैकैक वृक्षाञ्चितो-
द्वीपः सप्तसु राजते नहि परा जागर्ति कस्मिन्नपि ।
जम्बूशाल्मलिशाकपुष्करकुशः प्लक्षादि वृक्षाञ्चिता-
राजत्यम्ब ! तवान्तरीपपटली क्रौञ्चोज्ज्वला सर्वतः [1] ॥ 73

1. सन्ततम् – B.

त्वत्तो लाभमवेत्य मज्जनविधेर्गन्तव्यमित्याशया-
जन्तुस्ते सलिले निमज्जति भवत्कृत्यं विदित्वाप्यहो ।
वीचिव्याजभुजैर्मुहुर्विवलितैः हत्वास्य पापावली-
मुत्तुङ्गाममुमुत्सृजस्यनुदिनं कैवल्यमारोप्य च ॥ 74

वेगोन्मूलितकूलभूरुहततेः सामर्थ्यमुद्वीक्ष्य ते
प्रत्येति त्वयि जन्तुरम्ब दुरितान्युन्मूलयेदित्यपि ।
माभीरस्तु ददामि मुक्तिमिति च त्वं पूरघोषच्छल-
द्व्याहारोद्धृतवीचिबाहुलतया दत्ताभया वर्तसे ॥ 75

अम्ब त्वं कथमामनन्ति दिविषन्नद्या समासूरयो
युक्ता यत्र सरस्वती सहितया पुत्र्या रवेस्तत्र सा ।
देहत्यागकृता करोति सुलभां मुक्तिं सदा त्वं पुनः-
र्जीवन्मुक्तपदं द दासि जगतां यत्र क्वचिन्मज्जताम् ॥ 76

आहूतेषु सुरेषु भूसुरवरैर्हव्यग्रहायाध्वरे-
त्वत्तीरं न जहत्सु सन्ततमपि प्रक्रान्तचिन्ताम्बसा ।
व्यर्थीभूतजलापुरैव विबुधैरस्नानपानैरहं
किं कर्तव्यमिहैकया स्थितिजुषेत्यभ्रापगा क्लिश्यति ॥ 77

किन्नु स्नान्ति सुराः पयस्यपि सकृत्तेनोमयाङ्गोज्ज्वलाः
किं वा वारि पिबन्ति किञ्चिदपि ते तृप्तिङ्गता नित्यशः ।
व्यर्थं किन्वहवर्तसे भजभुवं धन्येव सह्यात्मजे
त्यम्ब त्वामनिशं स्तुवन्सुरमुनिर्नभ्रापगां श्लाघते ॥ 78

भूत्वा वासवनीलनीलसलिला सूर्यात्मजैर्वासिनः-
फेनैरम्बतिरोहितारुणजला या त्वं सरस्वत्यपि ।
गङ्गा सापि कदाचिदर्जुनजला श ङ्काद‌पि प्रायशः
कां वा नानुकरोषि पुण्यतटिनि सह्यद्रिराजात्मजे[1] ॥ 79

सारोत्तुङ्गसुरासुरेन्द्रभुजदण्डाकर्षभूरि भ्रमन्-
मन्थानाद्रिपरिक्षतं जलनिधेरङ्गश्चभङ्गोत्तरम् ।
सिक्तं चेन्न तवामृतैरनुदिनं संरूढताद्दग्व्रणं-
स्यात्किं वा वद सेयमुक्तिरमृतेनैकेनखल्वाप्यते ॥ 80

भूस्पर्शःप्रथमं सुरानभिमतः स्पृष्ट्वापि कृच्छ्रादमू-
मेकेनात्र निमज्य भूरि सुकृतं कायेन न स्यादिति ।
प्रत्येकं प्रतिबिम्बदेहनियुतैर्वीचीगतैरन्वहं-
स्नात्वा तेऽम्भसि मोदमम्ब ! परमं चन्द्रारुणौ विन्दतः ॥ 81

एकैकस्य सुरस्य कोटिरमिता सायुज्यमारोपिता-
मय्येवेति जनाय मूढमनसे ब्रूथेम्ब वाचं विना ।
नैवं चेत्कथमुष्णरश्मिपटली पूर्वं तदासेदुर्वी-
भङ्गेषु प्रतिबिम्बलक्ष्यमसकृत्प्राप्तेयमालक्ष्यते[2] ॥ 82

या नस्त्वं जननी तवाम्ब बहुभिः क्षीरैर्वयं वर्धिता-
हंसक्षौमतिरोहितं परिगतास्त्वत्सैकताङ्कोदरम् ।
गत्वा क्वापि[3] मनोपि न स्पृहयते तुभ्यं कवेरात्मजे
तन्नस्तोयतिरोहितान्परिणतौ कृत्वावमातश्शिशून् ॥ 83

---

1. सह्यात्मजे शंसनः-B, 2. कैत्तवमियं प्राप्ता दरीद्दश्यते-B.3. B पाठः, वापि -A.

आक्रान्ता बहुभिर्वटैरनुतटं त्वं शृङ्गिबेरोज्ज्वल-
प्रान्ता चासि पदे पदे बहुगुहावासोपकण्ठस्थला[1]-
राजन्तीङ्गुदपादपाः[2] शतममी[3] त्वत्पूरसिक्तोदराः
कैर्धर्मैर्न सुरापगामघरयस्याचक्ष्व सह्यात्मजे ॥ 84

एकीभूय नदीभिरम्ब कपिनीमुख्याभिराम्रावती-
मन्तर्देहतिरोहितां विदधीं काञ्चीं[4] भवानीमपि ।
नीत्वा गूढममूःपतिं पतिमपां सन्तोषयस्यन्वहं
पातिव्रत्यपराभवन्त्यपि सपत्नीभिः प्रियोपासकाः ॥ 85

निद्राभङ्गमपेत्य कैटभरिपुर्मध्ये समुद्रं स्वप-
न्नुत्तुङ्गोर्मिकुलारवैरविरलैर्निश्शब्ददेशेच्छया ।
प्राप्यार्हं भवदन्तरीपममलं श्रीरङ्गनामाङ्कितं
पर्यङ्कीकृतशेषभोगमधुना निद्रासुखं सेवते ॥ 86

एका जह्नुसुता कपर्दविलसन्मालाहराङ्गीकृता-
द्वैरूप्यं प्रतिपद्य सह्यतनया मत्पार्श्वयोरागता ।
इत्थं रङ्गपतिर्विलोक्य[5] भवतीं हारं द्वयोरंसयो-
श्चक्रे तामपि तं च हन्त बहुशो लज्जास्पदं लम्भयन् ॥ 87

त्वां दृष्ट्वाम्ब ! समीपतः प्रचलितां पश्चापगेशो मुहुः-
र्गङ्गाभ्रान्तिमुपेत्य मौलिनिलयां तां पाणिना संस्पृशन् ।
वामाङ्गालयया हिमाद्रिसुतया सर्वज्ञ किं भ्रान्तिमा-
नासीरित्यपहास्यते स्मितरुचाप्यत्यन्तगौराकृतिः ॥ 88

1. B पाठः, च्छला -A, 2. B पाठः, ङ्गुदि -A, 3. B पाठः, शतमिमे - A.
4. B पाठः, कार्ची -A. 5. रङ्गपतिर्न्निरीक्ष्य - B.

अम्ब ! त्वज्जलपूतवातपृथुकाचान्तश्रमाम्भः कणै-
स्तीरोपान्तमठेषु तीर्थयतिभिर्वेदान्तपाठोत्कटैः ।
शिष्येभ्यः प्रतिपादितामुपनिषत्सिद्धान्तनिर्धारणं
श्रावं श्रावमसावपि स्पृहयते तेभ्योऽपि वाचस्पतिः ॥ 89

आवर्ताद्भुतवेगमम्ब ! सततं चक्राय सन्दर्शय-
न्नेवं वेगमवाप्नुहि प्रतिदिनं त्वं पूर्वदेवे (वैर्गणैः ?)
त्वत्तीरं निकषा वसन् स भगवान् श्रीचक्रपाणिस्सदै (?)
वाढ्यास्ते खलु ! कुम्भघोणनगरीं भक्तान्तरङ्गालयः ॥ 90

आ(?) साद्यार्जुनकार्मुकाहतिभवेमौलिव्रणे वेदनां
तद्धीत्यार्जुननाममात्रमपि यस्संसेवते भूरुणा ।
सायं त्वत्पयसाप्लुतं जगदिदं कृत्वैव पुण्योत्सवे
हत्या पापमपोहितुं प्रभुरभून्मध्यार्जुना(धीश्वरः ?)॥ 91

(मायूरः) स्थलवासिनः स्मररिपोरामोदरम्याटवी-
वासस्यापि च रङ्गभर्तुरुभयोस्तीरद्वयावसयोः ।
आक्रा ....धैर्यमुनयान्नप्रवाहान्जना-
स्त्वां जह्नोस्तनयां कवेरतनये नूनं विनिश्चिन्वते ॥ 92

कानतारा ....भूधरकुलान्युच्चानि चोल्लङ्घ्य सा-
श्रान्तोपेष्यति सह्यभूधरसुतेत्यादित्यबद्धादरः ।
मध्ये (त्वत्तटमा?) श्रितश्रमहरं छायावनं तत्पति-
स्त्वन्मार्गोन्मुखनिर्निमेषनयनो नक्तं दिवं वर्तते ॥ 93

रक्षन्न..लघुसंभृतं समभूत्तन् ....मम्भोनिधे-
स्त्वत्तीरे खलु ! दक्षिणेऽमृतघटाधीशक्षवयंवर्तते ।
त्वद्धारामृतस्य चोत्तमनिकृष्टत्वं बुभु ....
(कावे ?)र्यां परिलिह्य वक्तुमुचितैर्भूषाभुजङ्गोत्तमैः ॥ 94

उत्तुङ्गोर्मिमिषैर्भुजैजलनिधिस्त्वां प्रेयसीमागता-
(एवं तेन विलो?)क्यते दृढपरीरम्भाय धत्ते धियम् ।
प्रोत्सार्याम्बुरयैरमुं स्मरवशं कान्तं नवोढेव तत् -
पूराभ्यन्तरगूढवासचरि(ते लज्जा ?)तुरा वर्तसे ॥ 95

तप्त्वा घोरमपर्णया बहुतपः प्राप्तं भवानीपतेः-
देहस्यार्धमितिश्रुतिः श्रुतिपथं पूर्वैस्समारोपिता ।
त ....दुश्चरंस्तव तपः कान्तार्थमित्यूह्यते-
सम्भूयाम्ब युवां त्वमम्बुधिरपि प्राप्तावभेदं यतः ॥ 96

एकङ्गेम्बमुखं निपीय नियतं त्र .... दम्बुधि-
र्जातानेकमुखा तथापि भवती तृप्तेस्तु कस्संशयः ।
सत्यामादिकवेर्गिरं विरचयत्यन्यापगाभिर्मिल-
न्नग्निस्तृप्य ....सां जलनिधेर्नैवापगानामिति ॥ 97

आलम्ब्याम्ब तरङ्गबाहुलतिकां वीची भुजेनार्णव-
स्त्वामश्वामुखवीतिहोत्रमभितो नीत्वा विना ...दिव-
लाजानम्बुवृषन्मिषेणविकिरन्दिप्सन्पुनर्दक्षिणां
मेघेभ्यो भुवनानि भूरिवितरन्नद्यापि न श्राम्यति ॥ 98

पीतोऽप्यम्बु ..... भिर्मुनिवरेणात्यन्तनिश्शेषितो
प्यश्वावक्त्रहुताशनेन सततं सञ्शूषितोप्यन्वहेम् ।
हानिर्नप्रतिपद्यते जलनिधि .... र्ला ... दते
त्वत्कण्ठोज्जवलसूक्ष्मतन्तुमहिमा कैरम्ब वा वर्ण्यते ॥ 99

मैनाकादि महीधरैर्विघटितोप्युल्लोल कल्लोलितो-
प्यत्यन्तं ममका .... नदीरासाद्य पत्नीरपि ।
धैर्यन्नैष विमुञ्चते जलनिधिर्गाम्भीर्यलेशं न वा
दक्षां त्वां प्रतिपद्य मुख्यमहिषीं चिन्ताल 100

कावेरीति कृपाकरेति नलिनेत्यत्यन्त दीनावन-
प्राप्तोत्तुङ्गयशस्सुधा धवलितब्रह्माण्डभाण्डेति च ।
कृत्वा .... धर्मजननी नावं भवोत्तारिणी-
दुर्लङ्घस्य भवार्णवस्य गणना लेशोऽपि नोदेति नः ॥ 101

अम्ब ! त्वं हि मणा नदी कुत ..... सि यत्ते शनै-
रोधोवृद्धिमुपैति किं च कृशतां काले कदाप्यश्नुते ।
विच्छित्तिं प्रतिपद्यते न च सकृद्ग्रीष्मे ... उवा-
नुस्यूतेर्महतां विभूतिसदृशो न क्षुद्र भाग्योपमः ॥ 102

बाहूनामयुतं बिभर्षि परितः कुल्या शतं व्याजतो
मूर्ध्नां कोटिमणि त्वदन्यतटिनी सङ्गच्छलेनोपरि ।
पादास्त्वद्भवनैकशैवलवती लक्ष्या विराजन्त्यथो-
वेदान्तैरपि दुर्ग्रहं विवृणुषे ब्रह्मस्वरूपं च नः ॥ 103

*[कुर्वन्त्यम्ब ! नदीपतेरनुदिनं त्वां शङ्कनीयामिमां-
देवानां सुदृशः सहैव रमणै(रसेनाभटैरु?)त्भटैः ।
गन्धापूरितदिक्तटैः प्रियकरालिप्तैस्तना भोगयोः
त्वद्वीचीकरघट्टनप्रतिपदप्रक्षालि (तोऽयं ज?) नः ॥ 104

---

* [इमौ श्लोकौ B मातृकायां केवलं वर्तेते]

त्वद्द्वारामुदरं प्रविश्य शिशिरं जन्तुर्विधायाप्यघं-
भूयस्तापकरं किमेति जठरं मातुर्मलानां पदम् ।
तस्यैवे ....जगतां जातं पुनर्विस्मृतं-
नाभीकूपजपद्मवासमुदितब्रह्मोक्तसत्यस्मृतेः ॥ 105]

अर्धंवारिभिरावृतं कुरुतनोरर्धं च कूलेशयं-
काले मे चरमे कवेरतनये माभूः पराची तदा ।
त्वद्धैर्येण मयार्जितानि दुरितान्यास्ते ममाम्बेतित-
न्मामादर्शय तादृशाय महिषारूढाय तुभ्यं नमः ॥ 106

कावेरीस्तुतिपद्धतिं मृदुपदैदर्मल्लीसुमैर्गुम्फितां
ये मालामिव कण्ठदेशविधृतां कर्तुं क्षमन्ते जनाः ।
मुक्तिस्तान्वृणुते स्वयंवरमहे इच्छा[1]वतोप्याशया
किं देवेन्द्रपदादिभिः क्षणिकता पात्रैरपात्रैर्मुदा ॥ 107

गाथा शतप्रकटिता कविना कवेर-
पुत्रास्तुतिर्गुहमहीधरवासभजा ।
श्रीवैङ्कटेशविदुषा[2] वशगुम्फितेयं-
मालेव सज्जनगलाभरणत्वमेतु ॥ 108

श्रीवेङ्कटेशकविना स्वामिशैलनिवासिना ।
गाथाशतप्रकटिता कावेरीस्तुतिपद्धतिः ॥ 109

---- ❋ ----

1. स्वयंवरमणेनिच्छा (रिच्छा ?) - B,

2. कविना - B.

श्लोकानुक्रमणिका

श्रीः

कावेरीस्तोत्रम्*

श्रीगणेशाय नमः । कावेरीस्नानश्लोकाः ।
वर्षमासतिथिवारादीन् स्मृत्वा सङ्कल्पमाचरेत् ।

कावेरी च नमस्कृत्वा प्रार्थयेद्धरमीप्सितम् ।
मरुद्वृधे महाभागे महादेवि मनोहरे ॥ 1

सर्वाभीष्टप्रेदे देवि स्नास्ति तां पुण्यवार्धिनी ।
सर्वपापक्षयकरे मम पापं विनाशय ॥ 2

कवेरकन्ये कावेरि समुद्रमहसिप्रिये ।
देहि मे भुक्ति मुक्ति त्वं सर्वतीर्थस्वरूपिणि ॥ 3

सिन्धुवर्ये दयासिन्धो मामुद्धर दयाम्बुधे ।
स्त्रियं देहि ! सुतं देहि ! श्रियं देहि ददस्व गाः ॥ 4

आयुष्यं देहि चारोग्यं ऋणमुक्तं कुरुष्व माम् ।
अपि स्नातेऽद्य कावेरि सर्वपाप विशुद्धये ॥ 5

इत्यभिष्टूय कावेरीं पुष्पैरभ्यर्चाम्बसि ।
जपं च वारुणं सूक्तं ततः स्नायाद्धरेः स्मरन् ॥ 6

इति श्री कावेरीमाहात्म्ये नवमोऽध्यायः ।

---

* MSS. 645/NNB. 12916/D. 19570 T.M.S.S.M. Library Thanjavur.

अनुबन्धः (பிற்சேர்க்கை) II

श्रीः

1. कावेरीस्तोत्रम्*

श्रीवेङ्कटेशाय नमः ।

सह्याचलसमुद्भूते ! सज्जनसमूहसंसेव्यमाने ! सुशिष्यसमाज समावृतकुम्भसम्भवसकलसरित्सलिल सम्पूरितकलशमुखात्समीर-सहायेन रसायां संसरमाणे ! सन्ततवीचीसमूहसञ्चालित परिसरे ! रथगतिरिव प्रवाह वेगगम्यमाने घृतघनीभूतफेनपङ्क्तिपरिवृते ! अम्भोधि निलयमकरमत्स्यकच्छपादि जलजन्तुसमूहावृते ! युवतिमनः समानागाधे ! महापुरुषनिभगाम्भीर्य धुरन्धरहृदछटाश्रीयमाणेङ्गुलापुञ्जकुसुमसिन्धूर-कषाय-कुङ्कुम-किंशुकसम्भ्राजमानपुण्यसलिलसमूहे ! सन्ध्याराग-समानपूरसम्पूर्णे ! प्रवाहवेगगमनागमनप्रदक्षिणेन चक्रभ्रमसम भजनशीलभङ्ग्याकथननरूपकलकलालाप व्रजसमाजे सदा सर्वेश्वरध्यानपरायण मुनिबृन्दनिषेण्यमाणपुलिनवीथिकामहोन्नते, हेमावती-कपिला-सुज्योतिका-कनका-भवानी-मणिमुक्ता-आम्रवतीभिः पुण्यसरिद्भिः आलोकैर्मौक्तिकपङ्क्तिभिरिवावेक्ष्यमाणाभिः पूज्यमाने ! नारीकेल-जम्बीर-रसाल-नारङ्ग-पनस-आमलक-तिन्त्रिणी-मधुक-कदली-क्रमुकवनसमूहैः, कल्पवीथिकासमानैः, कूष्माण्ड-पटोलिका-रक्तमूल-उर्वारुक-कारवल्यादि विचित्र नाना लताभिः कल्पवल्लीभिरिव फलिताभिः, इक्षुसमूहाक्रान्तोद्यमानसमूहैः, नन्दनवनसमानैः, सारस-हंस-चक्रवाक-पिक-जलकुक्कुटादि मञ्जुनिनदपक्षिगणसङ्कुलैः, सर्पगतिभिरिव रोचमानाभिः, व्यामे व्योमे कुल्याभिः, अनवच्छिन्न विचित्रशलिचतुरस्रालि संरवैः, मेरुमरकतश्यामाभिरिव श्यामायमानैः, पदे

* MSS. 646/NNB. 12917/D. 19571 T.M.S.S.M. Library Thanjavur.

पदे हरिहरमन्दिराश्रयब्रह्मवादिभिः यतिवरैः व्यासनसमानैः, क्रोशे क्रोशे अग्रहारवीथिषु स्थितैः ब्राह्मणैः, वेदशास्त्रपारगैः, वसिष्ठोपमानैः, पुत्रपौत्रादि भाग्यपरिवृतैः ललानारत्नैः, लक्ष्म्यातुलितैः, श्रीरङ्गपञ्चनदादि पुण्यक्षेत्रैः, अमरावतीसमानसज्जनसमूहाश्रयत्रिशिरपुरादि चित्रनगरैः, काश्मीरदेशसमानचोलदेशान्तदेशैः, अन्यैः विचित्रैश्च प्रदीप्यमान-वरयुग्मतटे पुलिनोत्पन्नकुश-काश-वेणु-वेत्र-इक्षु विचित्र कृष्ण-शकुनवंशकुञ्जेषु उषितैः, गजवराहशार्दूल सारङ्गादिभिः नगोपमानैः, क्षीराब्धिरिव समूलालोड्यमाने सह्यमलकपाकपयोधिमध्ये भूम्यास्तटलग्नमौक्तिकपङ्क्तिरिव राजमाने, विष्णुमायेव सकलसुरासुरैरव बुध्यमानपरिमितशक्तिके, पदमवेक्षणेन श्रियं, वाणीव विद्यां, गौरिव साम्राज्यं च भजन्ती पुनःपुनः दातुमुल्लासवतिके श्रीवल्लभप्रिये, गन्धर्वादि यक्ष-सिद्ध-साध्य-किन्नर-किम्पुरुषे विद्याधरोऽप्सरोभिः गीयमानकल्यानगुणगणनिलये, तौलिके मासि गङ्गादि सर्वतीर्थैः, ब्रह्मविष्णुरुद्रादि देवगणैः, अर्यमादि पितृगणैः, सनकादिभिस्सिद्धगणैः, भरद्धाजादि ऋषिगणैः, प्रह्लादसुरगणैः, सर्वजनैश्चावगाहमाने त्रिलोकपावनी कावेरी भुवि विजयसे ! विजयसे !

सुदूरं पापानां कलुषनिचया ....

2. कावेरीनदीवर्णनम्*

(वरदाम्बिकापरिणयचम्पूग्रन्थे)

ततो व्रजन्नेव धरेन्दुरग्रे कवेरकन्यां कलयाञ्चकार ।
भ्रूभङ्गसङ्काशतरङ्गरेखास्फुटद्युगङ्गोपरिवासरोषाम् ॥ 20

* Book No. S. 5768/P.No. 22-29/ T.M.S.S.M. Library, Thanjavur.

सान्द्रतर-तट-महीरुहान्तर निपतदरविन्द-बन्धु-मयूख-दण्ड-सन्दित-पर्यन्त-सन्तत-परिवर्तमान जलावर्त-चक्र-निर्वर्तित-बहिर्विस्तृत-बहुविध-कलश-सार्थ-समर्थनीय-शतपत्र-मुकुल-जाल-विचित्राम्, विनिद्राम्भोज-राजि-व्याज-विवर-विराजित-गम्भीरता-निष्पन्द-नीरपुर-विनोदन-साधन-फलकान्तर-तरल-भसल-कुल-नीलमणि-जाल-प्रतिक्षण-निक्षेपणोत्क्षेपण-विधि-लक्षण-पवनवश-क्षुभितावन-मद्विटप-भुज-सलक्ष्मीकोभय-तट-क्षोणीरुहश्रेणिकाम्, सतत-सलिल-वसति-जनित-जडिम-हरण-करण-तरणि-किरण-परिचरण-पर-जल-मानव-माणवकारोहावरोह-सन्दित-पुरन्दर-मणि-सोपान-पङ्क्ति-बन्धुर-तट-द्वन्द्व-तरु-जालच्छायान्तर-दन्तुरितान्तिक-निरन्तरोन्मीलदूर्मि-सन्ततिम्, तरल-तरङ्गोत्कर-वारि-जात-समुद्धत-पराग-पालि-मेलित-तीर-तल-तरुण-तरुशाखाशय-कुसुम-मञ्जरी-तूर्ण-विकिर्ण पांसु-सन्तति-सन्दर्शित-वसन्त-गन्ध-चूर्ण-मुष्टि-विहाराम्, समीरण-संचरणा-वशविनमदुन्नमदायतावनत-शाखा-पल्लवाञ्चल-समुत्क्षिप्यमाणसलिल पृषत-मेदुरित-विहग-कूजित-मुखरीकृत-तीर-मही-जात-जातानुकृत-समन्त्रोच्चारणप्रोक्षण-परतन्त्र-मुनीन्द्रवृन्दाम्, वृन्दारक-सरणि-सञ्चरण-कन्दलद-मन्दानन्द-मन्दाकिनी-महीतल-निपातनोदस्त-हस्त-प्रशस्त-समुल्लोल-कल्लोलाम्, उल्लसदधिकानुराग-निहारगिरि-कुमारिका-कान्त-पार्श्वद्वय-महेश्वर-वपुरुपमेयोभय-तीर-भूरुह-च्छाया-मेदुरित-सविध-विमलान्तराल-नीर-पूराम्, निकटतट-विटपि-निबिड-विटपान्तर-निपात-कठोरकिरण-किरण-कनकशृङ्खला-सङ्गत-तरङ्ग दोला-लीलायित-लोल-जालपाद-बालिका-पालिकाम्, ध्रुवचरण-परिक्रममाण-ग्रहतारागणानुकरण-सलिल-भ्रमवश-परिभ्रमच्चक्राङ्ग-सारस-कारण्डव-मण्डलाम्, निमज्जन्नियमवज्जन-निःश्रेयस-श्री-

समुद्वाह-महोत्सव-समुचित-विचित्र-मङ्गल-कलश-जाल-लालनीय-विदलद्दलारविन्द-रसास्वाद-निमग्नोत्थित-परिभ्रमदिन्दिर-पक्षान्तर-निष्यन्दमान-मकरन्द-बिन्दु-चन्द्रकित-सौगन्धिक-मुकुल-पङ्क्ति-बन्धुरिताम्, समुत्तुङ्ग-भङ्ग-महोप-धान-संगत-शंवर-प्रवाह-वरुण-पङ्कज-महापर्यङ्क-निहित-वर्त्तुलबृहदुपबर्हण-स्पृहणीय-मिहिर-बिम्ब-जनित-सौन्दर्याम्,सान्द्रतर-शकुनि-कुल-कुसुम-भर-तरल-कोमल-शैवाल-जाल-केशपाश-दर्शनीय-स्रवन्ती-कान्त-नितान्त-रति-श्रान्ति-संवेश-पारवश्य-वश-विशीर्ण-कुश-कौशेय-समुन्नत-सैकत-नितम्ब-हंस-संसदमल-दुकूल-विधान-सावधान-वीची-भुजा-विराजिताम्, अनुकूल-निपतदुदभिपतदखिल-जल-विहग-कुल-गरुदुदरभरित-सलिल-पृषत-निवसित-तट-युगल-निथत-किसलयित-विटपि-परिषदभिवृत-जलधर-सरणि-परिहसित-युगपदुदयदुडुगणकनकगिरिशिखर-परिगत-सुरनगर-तरङ्गिणीम्, प्रकट-विघटमान-पुटाकिनी-कुसुम-हाटक-भाजन-हरित-मधु-रस-रसनसमासीन-राजहंस-बिस-सहभोजन-सतत-प्रकाशन-पेशल-शैशवैः, अभ्याशविलदावन्ती-रभस-विवर्तमान-शतपत्र-मुकुल-विवर्तक-केलीप्रवर्तक-समीर-कुमारक-विस्तारित-पाश-नीकाश-रेखाशतैः आकाश-तल-विमलता-वादासह-सलिल-प्रसाद-रभस-सन्धान-कुतुक-विरचित-याता-यात-मेघ-पृथु-कोप-मान-साधित-साधिमभि, अभिनव-पद्मिनी-परिषदतिचपल-वीची-भुजा-विराजित-राजीव - करतलोत्पतनापतन - दर्शनीयकेली - नील - मणि-घुटिकानुकारिचटुलाकारैः, रसातलोज्जिहान-वाजिनी-नाल-निभ-व्याल-निरालस्य-नलिन-फणा-फलक-विलासमान-कालिम-मरीचिभङ्ग-शङ्कनीयैःपथोन्तरगत-प्राचेतस-निकेत-सौध-जलवर्त-वातायन-कन्दलदमन्द-गन्ध-धूम-बन्धुरैरिदिन्दिरसन्दोहैः निरन्तर

मुखरित-दिगन्तराम्, उदारान्त-राल-मेलित-कुमुद-कुवलय-कमल-कुड्मल-शैवाल-जाल-शवलितावर्त-विचित्र-तरारार्तिक-पात्र-समुल्लसित-हल्लक-कोरक-दीप-कलिकाभिः विजय-नीराज-नामारचय्य निपतदाभिनव-तट-तरु-कुसुम-सरस-केसर-विसर-ग्रसन - रस-सर - भस -सारस - मुख - शकुनि -रसित-विलसितैः उपर्युपरि समुद्गच्छदूर्मिच्छटाभिरभिसंहिततमं 'समागच्छ विजयस्व' इति समयानुरूपानुलापपुरः सरम्, आत्म-सैन्यस्य हस्तसञ्ज्ञामिव रचयन्तीम्-पन्नगराजमूर्तिमिव प्रशस्तपावनवृत्तिम्, शमिजनचित्तवृत्तिमिव सर्वरसावधीशनिपुणामृतरुचिं शर्वाणीमिव सह्यगिरीशदृढतररसानुभवां रामकथामिव बहुलहारिलसितां शैलूषीमिव बहुशस्तरङ्गनटनशोभिताम् अध्यात्मविद्यामिव उपनिषदूरपदस्फुटालक्ष्य हंसगतिं प्राज्ञनृपसम्पदमिव प्रसाधितदक्षिणाशां नीरदमालिकामिव नियतोत्कूलश्यामलतान्वितां पावनतापहसितजह्नुकुमारीं पाथोरसावधूतसुधामाधुरीं पयोधिराज-प्रधानान्तः पुरीं पातकवातन्धयमयूरीं कावेरीमतारीत् ।

காவேரி நதீ வர்ணனம் திருமலாம்பா கவியியற்றிய வரதாம்பிகா பரிணய சம்பூ நூலில் பக்க எண் 21 முதல் 27 வரை காணக்கிடைக்கின்றது.காவேரி வர்ணனத்தின் போது கவி, கரையிலுள்ள தாமரை மொட்டுகள், சேகரித்து அடுக்கி வைத்த பானைகள் போன்றுள்ளன என்றும் இயற்கைக் காட்சிதனை இனிதே விவரிக்கின்றார். காவிரி நதிக்கரையில் பல மரங்களும், பக்ஷிகளின் ஒலியும், தீரவாஸப்ரியர்களான முனி ஜனங்களின் மந்திர ஒலியும் கேட்கப்படுவதாய் மரங்களின் அசைவு வரவேற்பும், வெற்றிபெற அளிக்கும் வாழ்த்து போல் அமைவது போன்ற பல்வேறு வருணனைகளையும் இந்நூலில் காணலாம்.

மேலும் காவேரி பற்றிய செய்திகள் ஸ்ரீபராசரபட்டரால் இயற்றப்பெற்ற ஸ்ரீரங்கராஜஸ்தவத்திலும் இடம்

பெற்றுள்ளன. மகாபாரதத்தின் ஆதி(235)ஸபா(9,33) வன(83) பீஷ்ம(9)பர்வங்களிலும் ஸ்காந்த புராணத்தின் வைஷ்ணவ கண்டம் கூறும் கார்த்திக மாகாத்மியத்திலும் (314) காவேரி குறித்த செய்திகள் காணப்படுவதாய் புராண நாம சூடாமணி என்னும் கன்னடமொழி நூல் கூறுகின்றது.

अनुबन्धः (பிற்சேர்க்கை) III

व्यासकृतं

कावेरीस्तोत्रम्*

श्रीगणेशाय नमः ।

मातस्सह्यसमुद्भवे भवभयप्रध्वंसिनि त्वत्तटे-
नित्यं संवसतां सतां करगता कैवल्यलक्ष्मीरिति ।
वादः कैमुतिकस्तवैष सकृदप्यावातिवीचीमरु-
न्नीचैर्यत्र भवन्ति तत्र वसतां सर्वे पुमर्थायतः ॥ 1

भुग्नः पापभरेणमज्जतिजडो यः कश्चन त्वज्जले
संसाराम्बुनिधेर्नकेवलमसावुन्मज्जतिद्राग्स्वयम् ।
किन्तु स्वानवरान् परांश्चपुरुषानुत्तारयन्सह्यजे-
धन्यः किं बहना पुनाति सकलान् दृग्गोचरानप्यहो ॥ 2

स्वल्पावग्रहशुष्कसस्य निचया ग्रीष्मोष्मसंशोषिता
शेषारामसरस्तटाकनिकराः के वा नदी मातृकाः ।
क्लिश्यन्ते बत ! नेतरे जनपदाश्चोलस्तु सन्तर्पितो
नित्यं सहयसुते त्वयाशतभवग्राहांस्तृणं मन्यते ॥ 3

---

* B. 8624/D. 19573, T.M.S S.M. Library, Thanjavur.

मासं तापि कदापि चोलविषयः श्रीरङ्गनाथस्फुर-
त्तल्पानल्पमुखानिलेन गरलज्वालावली सोष्मणा ।
इत्थं देवि दयावतीव भवती ग्रीष्मेऽपि संवर्धते-
पूरैर्दूरमितस्ततो विसृमरैराप्यायन्ती भुवम् ॥ 4

सप्रागात्मभुवः कमण्डलरथ त्रैविक्रमं तत्पदं-
ताद्दग्व्योमतटः सधूर्जटिजटाजूटः सगौरीगुरुः ।
स श्रीब्रह्मगिरिः ससह्यशिखरे धात्रीमयः श्रीहरिः
स्थानानीतिजयन्ति दक्षिणसुरस्रोतस्विनि त्वज्जने ॥ 5

सह्ये लोके दिवोन्ते तुहिनशिखरिणीत्यादिमध्यावसाने
ष्वासीत्स्वर्गापगा सा विधिहरिहरसंसर्गमासाद्यधन्या ।
पादे सह्यस्य धाता तदनुहरिहरावादरावासमुद्रा-
दम्ब!त्वामाश्रयन्तौ प्रतिपदमखिलानुग्रहं तन्वते ते ॥ 6

सह्यक्षोणीधरवरसुते सर्वतीर्थावतारं-
पारावारं सकिल भगवानेकदेशेऽधिशेते ।
आविष्कुर्वंस्त्वयि तु परमं प्रेमशेषे शयानो-
रङ्गेशानो भगवति बहुत्रान्तरङ्गे तवास्ते ॥ 7

भवस्य त्वं देवि त्रिदशसरितोऽपि प्रियतरा-
विलोभ्येनां व्याजात्क्वचिदपिजडाजूटकुहरे ।
यतश्चोलोद्धे(लेदे) शे प्रतिपदमुपश्लिष्य सततं
गिरीशः प्रेम्णानुव्रजति भवतीमेव सरसाम् ॥ 8

वसाम त्वत्तीरे जननि विधिवत्सन्ततमुप-
स्पृशाम त्वन्नीरे चिरमनुसराम श्रुतिपथम् ।
भजाम श्री साम्बं सकलकरणैः सह्यतनये-
सदानन्दाद्वैतामृतसरसि मज्जाम च वयम् ॥ 9

तीर्थान्तरे सह्यसुते वसन्तः-
कथञ्चिदेनः क्षपयन्तु सन्तः ।
वृषासना वा गरुडासना वा-
वयं भवेम त्वयि संवसन्तः ॥ 10

बुधो दुण्ढिर्नाम्ना जगति विदितो लक्ष्मणसुधी-
मणेः श्रीमद्व्यासान्वयजलधिचन्द्रादजनि यः ।
प्रणीतं तेनेदं पठतु सुजनः सह्यदुहितु-
र्महानद्याः स्तोत्रं शुभदमखिलाघौघशमनम् ॥ 11

इति श्री दुण्ढिराजव्यासविरचितं कावेरीस्तोत्रं सम्पूर्णम् ।
श्रीरस्तु पठता ।

-------✦-------

अनुबन्धः (பிற்சேர்க்கை) IV

कावेरीस्नानश्लोकाः*

विमानं प्रणवाकारं वेदशृङ्गं महद्भुतम् ।
श्रीरङ्गशायी भगवान् प्रणातार्तिप्रणाशनः ॥ 1

* MSS. No. 645/NNB. 12916/D. 19570 T.M.S.S.M. Library Thanjavur.

कावेरी विरजातोयं विमानं रङ्गमन्दिरम् ।
सवासुदेवो रङ्गेशः प्रत्यक्षं परमं पदम् ॥ 2

कावेरी तोयमाश्रित्य वातो यत्र प्रवर्तते ।
तद्देशवासिनां मुक्तिः किमु तत्रीरवासिनः ॥ 3

त्रिरात्रं जाह्नवीतीरे पञ्चरात्रं तु यामुने ।
सद्यः पुनातु कावेरी वासमामरणान्तिकम् ॥ 4

सिंहपादोद्भवे देवि ! श्रीरङ्गोत्सङ्गगामिनी ।
श्रीकावेरि नमस्तुभ्यं गृहाणार्घ्यं नमोऽस्तुते ॥ 5

कावेरीसलिलप्रवाहविमलः काश्मीरदेशादिकः
कामारे कमलालये स्वितिपुरे श्रीकुम्भघोणाङ्कितः ।
श्रीचोलेन्दुमहीषु पञ्चनदिसन्मध्यार्जुनाद्राजते
मायूरा गजकाननाश्च परमा श्वेताटवीसङ्गमः ॥ 6

अनुबन्धः *(பிற்சேர்க்கை)* V

कावेरीस्नानादि*

सिन्धुवर्ये दयासिन्धो मामुद्धर भवाम्बुधेः ।
प्रदेहि भुक्तिं मुक्तिं त्वं सर्वतीर्थस्वरूपिणि ॥ 1

श्रियं देहि सुतं देहि स्त्रियं देहि ददस्व गाम् ।
आयुष्यं तेज आरोग्यं ऋणमुक्तं कुरुष्व माम् ॥ 2

* Green No. 2980/6, Grantha Script, Incomplete. T.M.S.S.M. Library, Thanjavur.

त्वयि स्नास्यद्य कावेरि सर्वपापविशुद्धये ।
अर्घ्यं गृहाण मे देवि यथोक्तफलदा भव ॥ 3

कावेर्यै नमः इदमर्घ्यम् ।
नमस्ते तटितां मुख्ये निगमागमसंस्तुते ।
पाहि पाह्यम्ब कावेरि प्रपन्नं मां कृपा दृशा ॥ 4

सह्यजोद्भवसम्भूते श्रीकुम्भभवसंस्तुते ।
पाहि पाह्यम्ब कावेरि प्रपन्नं मां कृपा दृशा ॥ 5

अनुबन्धः *(பிற்சேர்க்கை)* VI

कावेर्यष्टकम्*

देवर्षिगुह्ये विमले नदीशे-
परात्परे भामिनि नित्यपूर्णे ।
समस्तलोकैकशरण्यमूर्ते
कावेरि ! कावेरि ! मम प्रसीद ! ॥ 1

सह्याचलोत्पत्तिनदीस्वरूपे-
देवालयैःपूजितरङ्गभागे ।
काश्मीरवैकल्पितचोलदेशे-
कावेरि ! कावेरि ! मम प्रसीद ! ॥ 2

* Green No. 2786/32, Grantha Script, Incomplete. T.M.S.S.M. Library, Thanjavur.

कावेर्यष्टकम्*

मरुद्वृथे मान्यजलप्रवाहे-
कवेरकन्ये नमतां शरण्ये ।
मान्ये जगत्पूज्यतमप्रभावे
कावेरि कावेरि मम प्रसीद ॥ 1

प्राचीनवाक्कीर्तित पुण्यकीर्ते
कल्याणि भक्तेप्सितदानधुर्ये ।
कुम्भोद्भवप्रेरितगुम्भितार्थे
कावेरि कावेरि मम प्रसीद ॥ 2

संसारविस्रंसिनि संस्कृतानां-
सर्वाघसंहारिणि सर्ववन्द्ये ।
समस्तलोकैकशरण्यमूर्ते
कावेरि कावेरि मम प्रसीद ॥ 3

भक्तानुकम्पे मुनिभाग्यलक्ष्मि
नित्येजगन्मङ्गलदानशीले ।
निरञ्जने दक्षिणदेशगङ्गे
कावेरि कावेरि मम प्रसीद ॥ 4

* व्रतचूडामणौ-कावेरिपूजाविधौ P.No. 503

मोक्षश्रियोपासितपदपद्मे-
नित्ये हरीशद्रुहिणस्वरूपे ।
सदाशिवे धातृवरप्रसादे
कावेरि कावेरि मम प्रसीद ॥ 5

कलिप्रभूताखिलदोषनाशे-
विशुद्धविज्ञानजलप्रवाहे ।
कदम्बकल्हारकदम्बपूर्णे
कावेरि कावेरि मम प्रसीद ॥ 6

प्रसीद कारुण्य गुणाभिरामे
प्रसीद कल्याणवरप्रवाहे ।
प्रसीद कामादि हरे पवित्रे
कावेरि कावेरि मम प्रसीद ॥ 7

आद्ये वरे चिन्मयपुण्यपादे-
पचेलिमप्रौढकवेरभाग्ये ।
अनन्यसाधारणवैभवाढ्ये-
कावेरि कावेरि मम प्रसीद ॥ 8

अनुबन्धः *(பிற்சேர்க்கை)* VIII

कावेर्यष्टकम्*

रङ्गत्रयोत्सङ्गविराजमाने-
ब्रह्माद्रिकूटाश्रिततीर्थगर्भे ।
समस्तसिद्धाश्रमरम्यतीर्थे
कावेरि कावेरि मम प्रसीद ॥ 1

तुलागतेऽर्के तटिनीपराभि-
र्गङ्गादिभिस्सेवितपादपद्मे ।
त्रिकोटितीर्थाश्रमपुष्कराढ्ये
कावेरि कावेरि मम प्रसीद ॥ 2

ददासि कुल्याभिरनर्घधान्यान्
अशेषचोलीयजनस्य देवि ।
भुक्तिप्रदे मुक्तिविधानदक्षे-
कावेरि कावेरि मम प्रसीद ॥ 3

निजाभिधानश्रवणादृतानां-
निस्शेषपापक्षयकारिणी त्वम् ।
निदाघतृष्णादि निरासदक्षे-
कावेरि कावेरि मम प्रसीद ॥ 4

---

* व्रतचूडामणौ-कावेरिपूजाविधौ P.No. 508

पराशरागस्त्यवसिष्ठमुख्यै-
र्महर्षिभिर्मान्यतपोभिरम्ब ।
त्वमाश्रिता कर्मठसिद्धिहेतुः
कावेरि कावेरि मम प्रसीद ॥ 5

मायूरमध्यार्जुनकुम्भघोण-
श्रीरङ्गचुञ्चुस्थलघट्टगात्वम् ।
सह्योद्भवे सिन्धुयुते स्वतन्त्रे
कावेरि कावेरि मम प्रसीद ॥ 6

ब्रह्मादिभिर्देववरैस्त्रिसन्ध्यं
वसिष्ठपूर्वैर्मुनिभिर्वरिष्ठैः ।
नित्यं गजारण्यगतैर्निषेव्ये
कावेरि कावेरि मम प्रसीद ॥ 7

सुवासिनीनां च निजाश्रितानां-
पतिप्रियत्वं च सुतादिवर्गम् ।
दास्यस्युदारं बहुभोगभाग्यं
कावेरि कावेरि मम प्रसीद ॥ 8

निजप्रवाहाप्लवलब्धपुण्य-
प्रसिद्धसत्कर्मफलोदयेन ।
नृणामभीष्टार्थविधायिनी त्वं
कावेरि कावेरि मम प्रसीद ॥ 9

(1) कावेर्यष्टोत्तरशतनामावलिः*

ओं अनन्तगुणगम्भीरायै नमः
अर्कपुष्करसेवितायै नमः
अमृतस्वादुसलिलायै नमः
अगस्त्यमुनिनायक्यै नमः
आशान्तकीर्तितिलकायै नमः 5

आशुगागमवर्धिन्यै नमः
इतिहासपुराणोक्तायै नमः
ईतिबाधानिवारिण्यै नमः
उन्मत्तजनदूरस्थायै नमः
ऊर्जितानन्ददायिन्यै नमः 10

ऋषिसङ्गसुसंवीतायै नमः
ऋणत्रयविमोचनायै नमः
लुप्तधर्मजनोद्धारायै नमः
लूनभावविवर्जितायै नमः
एधिताखिललोकश्रियै नमः 15

ऐहिकामुष्मिकप्रदायै नमः
ओंकारनादनिनदायै नमः
ओषधीकृतजीवनायै नमः

---

*व्रतचूडामणौ-कावेरिपूजायां-पृष्ठसंख्या-508

ओं औदार्यगुणनिर्दिष्टायै नमः
औदासीन्यनिवारिण्यै नमः 20

अन्तःकरणसंसेव्यायै नमः
अच्छस्वच्छजलाश्रयायै नमः
अखिलाख्यनदीस्निग्धायै नमः
करुणापूर्णमानसायै नमः
कावेरीनामविख्यातायै नमः 25

कामितार्थफलप्रदायै
कुम्भघोणक्षेत्रनाथायै नमः
कौतुकप्रथमप्रभायै नमः
खगराजरथोत्साहरङ्गस्थलसुशोभितायै नमः
खगावलीसमक्रान्तकल्लोलावलिमण्डितायै नमः 30

गजारण्यसुविस्तीर्णप्रवाहजनमोहिन्यै नमः
गायत्र्याख्यशिलामध्यायै नमः
गरुडासनभक्तिदायै नमः
घनगम्भीरनिनदनिर्जरप्राप्तिनिर्झरायै नमः
चन्द्रपुष्करमध्यस्थायै नमः 35

चतुराननपुत्रिकायै नमः
चोलदेशजनोद्धारग्रीष्मकालप्रवाहिन्यै नमः
चुञ्चुक्षेत्रसमानीतायै नमः
छद्मदोषनिवारिण्यै
जम्बूद्वीपसरिच्छ्रेष्ठनदीनदगरीयस्यै नमः 40

ओं झङ्कारनादसंमृष्ट षट्पदालि समाकुलायै नमः

ज्ञानैकसाधनपरायै नमः

ज्ञप्तिमात्रर्तिहारिण्यै नमः

टिट्टिभारावसव्याजदिविजस्तुतिपात्रिण्यै नमः

ठङ्कारनादसम्भेद झर्झरीकृतपर्वतायै नमः 45

डाकिनी शाकिनीसङ्गनिवारणसरित्तटायै नमः

ढक्कानिनादपारीणपार्वतीशसमाश्रितायै नमः

णान्तवाच्यद्विजाष्टाङ्गयोगसाधनतत्परायै नमः

तरङ्गावलिसंविद्धमृदुवालुकशोभितायै नमः

तपस्विजनसत्कारनिवेशितशिलासनायै नमः 50

तापत्रयतरून्मूलगङ्गादिभिरभिष्टुतायै नमः

थान्तप्रथमसंसेव्य साम्बसान्निध्यकारियण्यै नमः

दयादाक्षिण्य सत्कार शीललोकसुभावितायै नमः

दाक्षिण्यजनोद्धारनिर्विवारदयान्वितायै नमः

धनमानमदान्धादि मर्त्यनिर्वर्तनप्रियायै नमः 55

नमज्जनोद्धारशीलायै नमः

निमज्जज्जनपावनायै नमः

नागारिकेतुनिलयायै नमः

नानातीर्थाधिदेवतायै नमः

नारीजनमनोल्लासायै नमः 60

नानारूपफलप्रदायै नमः

नारायणकृपारूपायै नमः

नादब्रह्मस्वरूपिण्यै नमः

पराभूतसमस्ताघायै नमः

पशुपक्ष्यादि जीवनायै नमः 65

पापतूलाग्निसदृशायै नमः

पापिष्ठजनपावनायै नमः

फणीन्द्रकीर्तितकलायै नमः

फलदानपरायणायै नमः

बहुजन्मतपोयोगफलसम्प्राप्तदर्शनायै नमः 70

बाहुरूपद्विपार्श्वस्थस्वमातृकजलार्थिनां
क्लौमक्षेत्रशाल्यन्नदाननिर्जितवित्तपायै नमः

भगवत्कृतसन्तोषायै नमः

भास्करक्षेत्रगामिन्यै नमः

भागीरथीसमाक्रान्ततुलामासजलाश्रयायै नमः

मज्जद्दुर्जनप्राग्जन्मदुर्जयांहःप्रमार्जन्यै नमः 75

माघवैशाखादि मासस्नानस्मरणसौख्यदायै नमः

यज्ञदानतपःकर्मकोटिपुण्यफलप्रदायै नमः

यक्षगन्धर्वसिद्धाद्यैरभिष्टुतपदद्वयायै नमः

रघुनाथपदद्वन्द्वविराजितशिलातलायै नमः

रामनाथपुरक्षेत्रकामधेनुसमाश्रितायै नमः 80

लवोदकस्पर्शमात्रनिर्वाणपददायिन्यै नमः

लक्ष्मीनिवाससदनायै नमः

ललनारत्नरूपिण्यै नमः

लघूकृतस्वर्गभोगायै नमः

लावण्यगुणसागरायै नमः 85

ओं वह्निपुष्करसान्निध्यायै नमः
वन्दिताखिललोकपायै नमः
व्याघ्रपादक्षेत्रपरायै नमः
व्योमयानसमावृतायै नमः
षट्कालवन्द्यचरणायै नमः 90

षट्कर्मनिरतप्रियायै नमः
षडास्यमातृसंसेव्यायै नमः
षडूर्मिजितसोर्मिकायै नमः
सकृत्स्मरण संशुद्धतापत्रयजनाश्रितायै नमः
सज्जनोद्धारसन्धानसमर्थस्वप्रवाहिन्यै नमः 95

सरस्वत्यादि देवीभिरभिनन्दितनिर्झरायै नमः
सह्यासह्यजनप्रियायै नमः
सङ्गमक्षेत्रसामीप्यायै नमः
स्ववशार्थचतुष्ठ्यायै नमः
सौभरिक्षेत्रनिलयायै नमः 100

सौभाग्यफलदायिन्यै नमः
संशयाविष्टदूरस्थलायै नमः
साङ्गोपाङ्गफलोदयायै नमः
हरिब्रह्मेशलोकेशसिद्धवृन्दारवन्दितायै नमः
क्षेत्रतीर्थादि सीमान्तत्यै नमः
क्षपानाथसुशीतलायै नमः
ओं क्ष्मातलाखिलानन्दक्षेमश्रीविजयावहायै नमः।

इति कावेर्यष्टोत्तरशतनामावलिः सम्पूर्णः ।

(2) காவேரி அம்மாள் பேரில் தோத்திரம்

1. ஆரணப்பொருளே போற்றி
2. அலர்ந்த செந்திருவேபோற்றி
3. பூரணமாதே போற்றி
4. புண்ணிய நதியே போற்றி
5. நாறணி விமலி போற்றி
6. நம்பினர்க்கமிர்தே போற்றி
7. காரணமாகவந்த காவேரி அம்மாள் போற்றி(1)
8. திடமுடைமருதாய் போற்றி
9. திருமலைக்கொழுந்தே போற்றி
10. பாடறுமாநதியே போற்றி
11. பாகீரதன் தவத்தாய் போற்றி
12. இடர்கெடவருவாய் போற்றி
13. ஏகமாய் முதலே போற்றி
14. கடவுள்தன் மணியே போற்றி
15. காவேரி அம்மாள் போற்றி (2)
16. மதி இளம்பிறையே போற்றி
17. வளர்பொன்னின் முடியே போற்றி
18. நதிகளுக்கரசே போற்றி
19. ஞானநற்கொழுந்தே போற்றி
20. அதிசயமுடையாள் போற்றி
21. அனந்த முகத்தாய் போற்றி
22 கதிதரும் பொருளே போற்றி
23. காவேரி அம்மாள் போற்றி (3)
24. என் துயர் தவிர்ப்பாய் போற்றி

---

* பலதிரட்டுப்பாடல்கள், தமிழ்ச்சுவடி, எண். 1829 (w) சரசுவதி மகால் நூலகம், தஞ்சாவூர்.

25. ஏகமாய் நின்றாய் போற்றி
26. அபயந்தருவானாய் போற்றி
27. அமரருள்ளமிர்தே போற்றி
28. செந்தமிழ்த் திறமே போற்றி
29. சிறப்புடை உறவே போற்றி
30. கெந்தகஸ்தூரி வீசும் காவேரி அம்மாள் போற்றி (4)
31. அருமறைச் சுரூபி போற்றி
32. ஆரணப்பொருளே போற்றி
33. திருவுறைமாதே போற்றி
34. சிவமணிபதத்தாய் போற்றி
35. மருவுறைமயிலாய்ப் போற்றி
36. வளர்சடை வாழ்வே போற்றி
37. கருதுவர்க்கமிர்தே காவேரி அம்மாள் போற்றி (5)
38. கோணமும் உள்ளாய் போற்றி
39. கூணமும் மூன்றாய் போற்றி
40. ஆணவமாயே போற்றி
41. அஷ்டதிக்கங்காய் போற்றி
42. உள்ளுயிரானாய் போற்றி
43. உம்பர்வானமிர்தே போற்றி
44. காணவே முத்திதந்த காவேரி அம்மாள் போற்றி (6)
45. அயில (அகில) வெளி விளியாய் போற்றி
46. அம்புயத்திருவே போற்றி
47. மயில்வன நடையாள் போற்றி
48. மாதவர்க்கரசே போற்றி
49. வெயில்மணிக்கொழுந்தே போற்றி
50. வினைதனை தவிர்ப்பாய் போற்றி
51. கயிலை வாழரசே போற்றி
52. காவேரி அம்மாள் போற்றி (7)

53. மாசிலாமணியே போற்றி
54. மரகதத்திருவே போற்றி
55. தேசுயர் விளக்கே போற்றி
56. செழுமதிமுகத்தாய்
57. வாவியாய் எழுந்தாய் போற்றி
58. வல்வினைத் தொலைப்பாய் போற்றி
59. காசினி வாழவந்த காவேரி அம்மாள் போற்றி (8)
60. அன்னையாளே போற்றி
61. அன்னம் பருகுவமிர்தே போற்றி
62. என்துயர் துணையே போற்றி
63. இடர்கெட வருவாய் போற்றி
64. உனதருள் தருவாய் போற்றி
65. கரு முதல் ஆனாய் போற்றி
66. கனக வாரிதியே போற்றி
67. காவேரி அம்மாள் போற்றி (9)
68. மனத்துயர் தவிர்ப்பாய் போற்றி
69. வல்வினைத் தொலைப்பாய் போற்றி
70. நினைத்தவர்க்கரிதாய் போற்றி
71. நிகரில்லாவமிர்தே போற்றி
72. ஆனபெடைமயிலே போற்றி
73. ஆதி ஆனந்தி போற்றி
74. கனத்த செஞ்சடைச்சி காவேரி அம்மாள் போற்றி (10)
75. செகமதில் நதிகளெல்லாம் சிறந்திடும் பொன்னிஆற்றில்
அகமெனும் நோய்கள் தீர அற்பிசி மாத மூள்கும்,
இகம் பெறக் கதியுமுண்டு இன்றிவைத் தவறுகள் மூள்கக்
கனகவான் தேவராவர் காவேரி அம்மாள் போற்றி (11)

காவேரி அம்மாள் தோத்திரம் முற்றும்

<u>பிற்சேர்க்கை X</u>

ஸ்ரீ:

காவிரிக்கோட்டமும் அதன் படித்துறைகளும்

சாற்று பொன்னியை மனத்திடை நினைக்கினுந் தனிப்பேர்
போற்றி நின்றுழிப்பராயினுங் காணினும் பொருந்தும்
ஏற்றமாயதன் நீரிடை மூழ்கினும் இயையும்
பேற்றை யார் குணிப்பாரவர் முக்தியே பெறுவார்.

(பஞ்சநதமான்மியம்)

தஞ்சாவூர் புகைவண்டி நிலையத்திலிருந்து வடக்கே 7 மைல் தொலைவில் திருவையாறு அமைந்து விளங்குகிறது. அது ஸப்தஸ்தானங்களுள் முதன்மையானது. திருஞானசம்பந்தர் தேவாரம் ஐந்தும், திருநாவுக்கரசர் தேவாரம் பதிமூன்றும், சுந்தரர் தேவாரம் ஒன்றும் அத்தலத்திற் குரியனவாய் சைவசமயக் குரவர்களால் பாடப்பெற்றன. காவிரியின் வடகரைச் சிவத்தலங்கள் 63னுள் 51ம் திருத்தலமாகும். இறைவன் தந்த இரு நாழி நெற்கொண்டு 32 அறங்களை* ஆற்றி அறம் வளர்த்த நாயகி எனப் போற்றப்படுகின்றார். அத்தலத்துறை அம்பிகை - ஈசனார் திருநாமம் செம்பொற்சோதீசுவரர் ஆகும். சூரிய புஷ்கரணித் தீர்த்தத்தின் தென்கரையிலுள்ள கோயில் 'தென்கயிலாயம்' என்றும், உலகமாதேவீச்சரம் 'வடகயிலாயம்' என்பதாகவும் அழைக்கப்படுகின்றது. திருவையாற்றுப் பஞ்சநதீச்வரர் ஆலயத்தில் எழுபதுக்கும் மேற்பட்ட கல்வெட்டுகள் உள்ளன. அவை இராஜராஜ இராஜேந்திர சோழ மன்னர்களின் காலத்தியவை. இராஜராஜசோழ மன்னனின் மனைவியார் உலகமாதேவி என்பவர் அத்தலத்து வடகயிலாயத்தை நிறுவியவர். திருவையாற்றுப்புராணம் பதினென் புராணங்களுள் ஒன்றான பிரம்ம கைவர்த்த புராணத்தில் விவரிக்கப்பட்டுள்ளது. இரண்டாம் சரபோஜி மன்னர்

---

* வாழ்வியல் களஞ்சியம், பகுதி 1, ப. எண். 73, பகுதி 1, ப. எண். 73.

திருவையாற்றில், கும்பகோணத்திற்கருகே அமைந்த சிவபுரி க்ஷேத்திரவாசியான ராமவாஜபேயரைக்கொண்டு 'ஸர்வதோமுகம்' என்னும் வேள்வியை நடப்பித்தார். பஞ்சநதேச்வர ஸ்வாமிக்கும், ஸோமாஸ்கந்தமூர்த்திக்கும், அம்பிகைக்கும் கல்லிழைத்த கிரீடமும், காதணியும் [1]அளித்துள்ளார். பஞ்சநதேச்வரர் திருத்தலத்திற்கு "காவிரிக்கோட்டம்" என்ற பெயருண்டு. காசிக்கு வீசம் அதிகம் திருவையாறு என்பதான பழமொழிக்கு ஏற்ப கங்கை நீரோட்டத்தைக் காட்டிலும் காவிரி நீரோட்டம் நூறு மடங்கு அதிகப் பயன் தரும். "கங்கையில் புனிதமாய காவிரி" என்பது தொண்டரடிப்பொடியாழ்வார் அருளிய திருமாலையில் இடம்பெற்றுள்ள சொற்றொடர். "பொன்னியாற்றிடைப் படிவர் புண்கணோயறுமே" என்ற திருமொழிப்படி காவிரி நதியில் நீராடுபவர் துன்பக்கடலுள் துவளார். கதிரவன் தோன்றுமுன் துலாகாவேரி ஸ்நானம் நரகவாஸத்தையும், வேதனையையும் தவிர்ப்பிக்கும். கி. பி. 1776ல் பாலங்கள் இல்லாத சமயம் ஓடங்களைப் பயன்படுத்திவந்தே துலாகாவேரி நீராட்டம் மேற்கொள்ளுவர்.[2]

திருவையாறு பஞ்சநத க்ஷேத்திரத்தில் காவிரி நீராடல் புரிந்து சிவாலயத்தினுள்ளே மூலஸ்தானத்திற்கு மேற்பாகத்தில் ஆதிவிநாயகமூர்த்தி சப்தமாதர்கள் எழுந்தருளியிருக்கும் திருக்கோயிலுக்கு இடையே இருந்து மந்திரஜபம் செய்வோரின் ஜபம் சித்தியாகும். அதனால் திருவையாறு பஞ்சநத க்ஷேத்திரத்திற்கு ஜெப்யேச்வரம் என்பதும் ஒரு காரணப்பெயர். காவிரிப் பாலத்திலிருந்து வடக்கு நோக்கினால் காசி கேதார கட்டம் போன்ற தோற்றம் காசிநகரை நம் கண்முன் கொணர்ந்து நிறுத்தும் தன்மையுடையன காவிரிப் படித்துறைகள். கங்கை நீராடும்

---

1. தஞ்சை மராட்டியர் கால அரசியலும் சமுதாய வாழ்க்கையும் ச. ம. பு. எண். 7562, ப. எண். 197 & 274.
2. தஞ்சை மராட்டியர் கால அரசியலும் சமுதாய வாழ்க்கையும்- ப. எண். 144.

துறைகள் அறுபத்து நான்கினைப் போல திருவையாற்றில் நீராடும் துறைகள் இருபத்துநான்கு. அவை.

1. சாமராயர் படித்துறை .[1]
2. பதினைந்து மண்டபப்படித்துறை.
3. சீதாபாயி அம்மே படித்துறை.[2]
4. ஓடத்துறை படித்துறை.
5. ஹுசூர் அரண்மைனைப் படித்துறை.
6. சகஜிப் படித்துறை.
7. சிங்கப்பூர் சாமிபடித்துறை.
8. புஷ்ய மண்டபப் படித்துறை.
9. மோட்சப் படித்துறை.
10. கல்யாணமகால் (அரசர்கல்லூரி) படித்துறை.[3]
11. இராணி கல்யாணி பாய் படித்துறை.
12. கயிலாச வாகனப் படித்துறை.
13. திருமஞ்சனப் படித்துறை.
14. யச்வந்தரப்பா சந்து படித்துறை.[4]
15. இராணிபீமாபாய் அரண்மனைப் படித்துறை.
16. முத்துநாயக்கன் படித்துறை.
17. இராஜா படித்துறை.
18. விட்டோபா கோயில் படித்துறை.
19. செவ்வாய்கிழமைப் படித்துறை.[5]
20. இராமப்ப அக்ரஹாரம் படித்துறை.
21. சேதுபாவாசாமியார்ப் படித்துறை.[6]

---

1. தஞ்சை மராட்டியர் கல்வெட்டுகள் எண்-70, சாமராயர் படித்துறையின் நான்கெல்லைக் குறிப்பால் கிழக்கில் விச்வபதி தீக்ஷிதர் ஸ்நான கட்டமும், மேற்கில் வெங்கடாசல நாயக்கர் படித்துறைகளும் அறியப்பெறுகின்றன.
2. தஞ்சை மராட்டியர் கல்வெட்டுகள் எண். 71.
3. தஞ்சை மராட்டியர் கல்வெட்டுகள் எண். 73.
4. தஞ்சை மராட்டிய மன்னர் மோடி ஆவணத் தமிழாக்கமும் குறிப்புரையும் ப. எண். 461.
5. தஞ்சை மராட்டியர் கல்வெட்டுகள் எண். 72.
6. தஞ்சை மராட்டிய மன்னர் மோடி ஆவணத் தமிழாக்கமும் குறிப்புரையும் ப. எண். 160 & 161.

22. தியாகைய்யர் படித்துறை.[1]

23. மயானப்படித்துறை.

24. ஐராவணப் படித்துறைகள்

என திருவையாற்றுத் தல வரலாறு நூல் கூறுகிறது. திருவையாறு என்றாலே நம் எல்லோர் மனதிலும் புஷ்ய மண்டபப் படித்துறை நினைவிற்கு வரும். ஏனெனில், அத்துறை வரலாற்று சிறப்பு வாய்ந்த ஒன்று. புஷ்யம் என்பது தை மாதத்தையும், பூச நக்ஷத்திரத்தையும் குறிக்கும். தைப்பொங்கலன்றும், தைப்பூச நன்னாளிலும் தீர்த்தமாடும் சிறப்பு கருதி புஷ்ய மண்டபப் படித்துறை என்று அதனைக் கூறுவர். அங்கு இருபுறமும் உயர்ந்த அழகிய விமான அமைப்புள்ள குதிரைத்தேர் பூட்டிய மண்டபங்கள் உள்ளன. அதற்கு "வசந்த மண்டபம்" என்று பெயர். அம்மண்டபத்தினை அச்சுதப்ப நாயக்கர் (கி. பி. 1580-1600) காலத்து இடைமருதூர் ஆனையப்ப பிள்ளையும் அவர் தம்பி வைத்யநாதனும் எடுப்பித்தனர். அம்மண்டபத்தில் வைகாசி மாத வசந்த உற்சவத்தின்போது திரு ஐயாறப்பர் அங்கே எழுந்தருளி ஊஞ்சலில் அமர்ந்து காற்று வாங்கிக்கொண்டு அருள்பாலிப்பார். காவிரிக்கரை நடுவே ஐயாறப்பர் எழுந்தருளும் 16 கால் மண்டபம் உள்ளது.

புஷ்யமண்டபத்தின் அடியில் தஞ்சையை ஆண்ட அச்சுதப்பநாயக்கமன்னரின் (கி.பி. 1580-1600) ஹிரண்ய கர்பதானக்கொடை கல்வெட்டாகப்பொறிக்கப் பட்டிருந்தது. ஆதலால் நாயக்க மன்னர்களின் ஆட்சிக் காலமான 16ம் நூற்றாண்டின் தொன்மையைப் பெற்று விளங்குகிறது அந்த புஷ்ய மண்டபப்படித்துறை.[2] புஷ்ய மண்டபத் தெருவினை

---

1. திருவையாறு ஸ்ரீபாவா ஸ்வாமி படித்துறையில் தியாகய்யரின் புனித உடல் அடக்கம் செய்யப்பட்டது. (வாக்கேயகார சரிதம், ப. எண். -23)

2. 426/1924 ARE & திருவையாற்றுத்தல புராணம் by புலவர் சுப்ரமணியனார் & வாக்கேயக்காரர்கள் வரலாறு by T. S. பார்த்தசாரதி. ப. எண். 7.

மோடி ஆவணக் குறிப்புகளில் காணலாம்.[1] புஷ்ய மண்டபத்தினை கி.பி. 1777ல் மராத்திய மன்னர்கள் திருப்பணி செய்ததாக மோடி ஆவணங்கள் தெரிவிக்கின்றன.[2]

புஷ்ய மண்டப நீராடற் பயனும் சிறப்பும்

கங்கை, கோதாவரி போன்ற தீர்த்தங்கள் எல்லாம் தத்தம் பாபம் கழிப்பதற்கு தை மாதம் மாதப்பிறப்பன்று காவிரியில் கலக்க ஐயாற்றுத்துறைக்கு வருகின்றனவாம். அந்நாள் நாமும் நீராடப் போற்றத்தக்க சிறப்புடை நாளல்லவா!

கங்கை "கோதாவரி முதலாய் கணிக்கவரிய தீர்த்தங்கள்
தங்கள் பாவம் தீர்த்தற்குத் தை மாதத்திற் சங்கிரம
மங்கைபாகனை யாற்றுத்துறையில் படியவருமென்றா
லங்கு மூழ்க நற்காலமது போற்றத்தக்க சிறப்புண்டே"

(பொருள்) தை மாதம் பொங்கலன்று நாமும் மூழ்கி விரதம் இருந்து நான்மறை வேதியர்க்குத் தீபதானம், கோதானம் ஏதேனுமொன்றைச் செய்து ஐயாறப்பரைத் தமிழாலும், வடமொழியாலும் வழிபட்டால் பிறவித்துயர் என்பது கிடையாது.

" நினைத்த கருமம் கைகூடும் நிலையிலிங்கிற் புகஉய்க்கு
மெனைத்து வளமுமெளிதாக்குமிடர் நோயறுக்குமுயர்வாணா
ளனைத்து மளிக்குமெழுமையிறுமகலாப் பாவமறுத்துடனாய
முனைத்து பகை தீர்த்தழியாத முக்தியளிக்கு மீதுண்மை."

(பொ.) இவ்வாறு திருவையாற்று புஷ்ய மண்டபத்தே நீராடுவோருக்கு நினைத்தவை கைகூடும். வளமெல்லாம் கிட்டும். துன்பம் அகலும். நோய் விலகும். ஏழேழ் பிறப்புப் பாவமும் அகலும். பகையகன்று முக்தி பேறு கிட்டும்.

இவ்வாறாக காவிரிக்கோட்டமும் அதன் படித்துறைகளும் என்ற பெயரிலான பிற்சேர்க்கைக்கு

---

1. தஞ்சை மராட்டியர் கால அரசியலும் சமுதாய வாழ்க்கையும்- ப. எண். 336.
2. தஞ்சை மராட்டிய மன்னர் மோடி ஆவணத் தமிழாக்கமும் குறிப்புரையும் ப. எண். 160 & 161.

அணித்தான செய்திகள் தஞ்சை சரசுவதி மகால் நூல் நிலையத்திலுள்ள தஞ்சை மராட்டிய மன்னர்களின் மோடி ஆவணத் தமிழாக்கமும், குறிப்புரையும், தஞ்சை மராட்டியர் கால அரசியலும் சமுதாய வாழ்க்கையும், 1924 ஆம் ஆண்டின் தொல்லியல் துறைச் செய்தி நூல், திருவையாற்றுப் புலவர், ஐயாறனடிமை திரு. கோ. சுப்பிரமணியனார் இயற்றிய திருவையாற்றுத் தலவரலாறு போன்ற நூல்களிலிருந்து தொகுக்கப் பெற்றுள்ளன.

---- ❀ ----

பிற்சேர்க்கை XI

ஸ்ரீ:

துலாகாவேரி நீராட்டமும் மராட்டிய மன்னர்களும்

துலாகாவேரி நீராட்டம் புரிய விண்ணாற்றங்கரைச் சந்தியா மண்டப நதிக்கு[1] (விண்ணாற்றுக்கு) அமர்சிங்க (1787-1798- AD) மன்னருடன் அனைத்து மராத்தி இராணிமார்கள் சென்றுவந்துள்ளனர்.[2] ஆண்டுதோறும் உத்திர நன்னாளில்

---

1. கோவிந்ததீக்ஷிதர் காலத்தில் திருவையாறு க்ஷேத்திரம் முதல் மாயூரம் வரையிலுள்ள காவிரிக் கரையில் சந்த்யா மண்டபங்களும், படித்துறைகளும் நிறுவப்பெற்றன. (வாக்கேயக்காரர்கள் வரலாறு by T. S. பார்த்தசாரதி. ப. எண். 7)

   a) 1779 மணிகண்டப் பெருமாள் கோயில் சந்தியா மண்டபம் நதியின் கரை சீர்படுத்த தஞ்சாவூர் சக்கரங்கள்-50 (தஞ்சை மராட்டியர் கால அரசியலும் சமுதாய வாழ்க்கையும். ப. எண். 153)

2. (9) - மகால் - ஜகாயதி - கோட்டை - தஞ்சாவூர் ரா. மகாராஜாபும் (அமர்சிங்) எல்லா பாயி சாகேப்களும் விண்ணாற்றங்கரைக்கு ஐப்பசி மாதம் ஸ்நானத்திற்கு சென்றபோது சாப்பாடு செய்யப்பட்டதின் விபரம். (தஞ்சை மன்னர் மோடி ஆவணத் தமிழாக்கமும் குறிப்புரையும் தொகுதி-I, ப. எண். 452)

தீர்த்தவாரியை முன்னிட்டு தஞ்சைப் பெருஉடையார் விண்ணாற்றங்கரைக்கு விஜயம் செய்துள்ளார்.[1] விண்ணாற்றங்கரை பற்பல மோடி ஆவணங்களில் சந்தியா மண்டபம் என்றழைக்கப்படுகிறது.[2 & 3] விண்ணாற்றங் கறையை சந்தியா மண்டபம் என்றே கூறும் மராத்தியர் கால கல்வெட்டு விண்ணாற்றங்கரையிலுள்ள லக்ஷ்மண நாயக்கர் அக்ரஹாரத்தின் குஜிலி படித்துறை பங்களாவில் காணக்கிடைக்கின்றது.[4] விண்ணாற்றங்கரையில் சந்தியா

---

1. 46.1786/1.154 (15) துளஜா ராஜாவின் உத்திரவு. பெரியகோவில் ஸ்வாமி ஆடி மாதத்தில் உத்திரம் நக்ஷத்திரம் உற்சவத்திற்காக நீர்த்தம் கொடுக்க விண்ணாற்றங்கரைக்குப் போகுவதால் வெடி மருந்து தயார் செய்கிறது. (தஞ்சை மன்னர் மோடி ஆவணத் தமிழாக்கமும் குறிப்புரையும் தொகுதி-I, ப. எண். 286)
2. 35-1777. கோட்டையின் வெளியில் விண்ணாற்றங்கரையில் புதிதான கோயில்களைக கட்டுகிறார்கள். அந்த வேலைக்காக தென்னை மரங்கள் 8ஐ நீலமேக ஸ்வாமியின் கோயிலுக்காகத் திருவையாறு கல்யாண மகாலிலிருந்து கொடுக்கிறது. 8 மரங்களை மணிகண்டப் பெருமாள் ஸ்வாமியின் கோயிலுக்குக் கொடுக்கிறது. (தஞ்சை மன்னர் மோடி ஆவணங்களின் தமிழாக்கமும் குறிப்புரையும், தொகுதி I, ப. எண். 222) குறிப்பு : விண்ணாற்றங்கரை எனும் தமிழ்ச்சொல் ஆவணத்தில் ஸந்த்யான மண்டபம் என்று குறிப்பிடப்பட்டுள்ளது.
3. சந்தியா மண்டபபடித்துறை மிக அழகிய படித்துறையாகும். தஞ்சபுரீச்வரர் கோயிலுக்கு எதிரில் திகழும் இத்துறைக்கும் படகு போக்குவரத்து இருந்துள்ளது. இத்துறையின் படிக்கட்டுகள், மண்டபங்கள், அதன் தளத்தில் காணப்படும் சுதை வேலைப்பாடுகள் ஆகியவை கண்ணுக்கு விருந்தாக அமைந்துள்ள கலைப்படைப்பு களாகும். (தஞ்சாவூர் சரசுவதி மகால் நூலகம் ப. எண். 174)
4. ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ ந்ருப சாலிவாஹன சகே 1779 (+78 = 1857) பிங்கள நாம ஸம்வத்ஸர மார்கசிர்ஷ சுத்த 12 ஸ்திர ஸ்ரீரி குஜர சுப்பராய மேஹானாசி ஸ்திர ஜ குபேர பாஇ ஸந்த்யா மண்டப லக்ஷ்மண நா இகா சே அக்ரஹாராந்த வெங்கட .... இடம் ! ஜோகர்பாய் கல்யாண மண்டபம், விம்ணாற்றங்கரை கல்வெட்டில் காணப்பெறும் ஜயகுபேரா பாய் என்ற சொல் இடது பக்கத்து வீட்டு மனைப் பத்திரத்தில் 1914ம் ஆண்டுவாகில் ஜெயகுருபாய் ஆகி, மண்டபத்தின் முகப்பில் ஜோகர்பாய் கல்யாண மண்டபம் என்று எழுதப்பெற்று, தற்போது அதுவுமில்லாமல் புதுக்கட்டடமாக உருமாறிவிட்டது.

மண்டபம் ஸ்ரீசுந்தரேசர்[1] திருக்கோயில் கருவரை விமானத் துடன் புல் மண்டிப் பொலிவிழந்து காட்சி தருகிறது.[2] ஒரு காலத்தில் பெரிய கோயிலாக சந்தியா மண்டபம் சுந்தரேசர் திருக்கோயில் திகழ்ந்த காரணத்தால் விண்ணாற்றங்கரை சந்தியாமண்டபம் என வழங்கப்பட்டிருக்கலாம். விண்ணாற்றங்கரையில் அன்னசத்திரம்[3], அன்னசத்திரம் கடைத்தெரு[4], விட்டோபா படித்துறை[5], விட்டோபா சர்வமான்யம்[6], ராயர் படித்தறை[7],

---

1. தஞ்சை மராட்டிய மன்னர் மோடி ஆவணங்களும் தமிழாக்க குறிப்புரையும் & தஞ்சை மராட்டியர் கால அரசியலும் சமுதயா வாழ்க்கையும்.

2. திருதலப்பெருமையில் பரணீதரன்.

3. ஸ்ரீ ஆனந்தவல்லியம்மன் கோயில் கீழவீதிக்கு கிழக்கில் அமைந்துள்ளது அன்னசத்திரம்.

4. 434/19 - 10-94 / திரு ஆராவமுதன் வீட்டு மனைப்பத்திரம், தஞ்சாவூர்-கருந்தட்டாங்குடி சப். டி. தஞ்சாவூர் டவுன், முனிசிபல் 1வது வார்டு, வெண்ணாற்றங்கரை அன்னசத்திரம் கடைத்தெரு கீழ்சரகில்.

5. (2) 1841 விண்ணாற்றங்கரை கடைத்தெருவில் விட்டோபாவின் படித்துறைக்கு எதிரில் வடிகால் கால்வாய்க்கு வடகரையின் மேலிருந்து ரஸ்தா போடுவதற்கு ரூ. 200 (தஞ்சை மன்னர் மோடி ஆவணங்களின் தமிழாக்கமும் குறிப்புரையும், தொகுதி I, ப. எண். 214)

6. O. S. No. 3 of 1919, Didtrict Court, West Tanjore, Schedule IX. தஞ்சாவூர் டிஸ்ட்ரிக்ட்டு, தஞ்சாவூர் சப்டிஸ்ட்ரிக்ட்டு, தஞ்சாவூர் தாலுகா, கருந்தட்டாங்குடி வட்டம் சர்க்கார் படித்துரைத்தோட்டம் விண்ணாத்திற்கு தெற்கு, அன்னசத்திரம் தோட்டத்திற்கும் ஆனந்தவல்லியம்மன் கோயில் வடக்கு வீதிக்கும் வடக்கு, விட்டோபா சர்வமான்யத்திற்கும் மேற்கு ......

7. ஸ்ரீகாசி விசுவநாத சுவாமி கோயில் என்றதொரு சன்னிதி தஞ்சை விண்ணாற்றங்கரையில் திருவையாற்று மார்கத்துக்குச் செல்லும் திரும்பும் வழியிலமைந்துள்ளது. இது தஞ்சை வெங்கடராயர் அவர்களால் எடுப்பித்து, தற்போது அவர்கள் சந்ததியில் திரு. த.ஆ. இராமச்சந்திர ராயரவர்களின் பரிபாலனத்திலிருந்து வருகிறது. (தஞ்சைத் திருக்கோயில்கள் ப. எண். 45) அக்கோயிலின் படித்துறை இங்கு ராயர் படித்துறை என்று சுட்டப்படுகிறது.

மண்டபம் வீட்டு படித்துறை[1], சர்க்கார் படித்துறை[2], விண்ணாற்றின் வடகரை புஷ்ய மண்டபம் படித்துறை[3] ஆகியவை காணக்கிடைக் கின்றன. விண்ணாற்றங்கரை அன்னசத்திரம் தஞ்சை சரசுவதி மகாலைச் சேர்ந்ததது.[4] விட்டோபா பஜனை சாலையும் தஞ்சை கீழவீதியில் அமைந்து விளங்குகிறது.[5&6]

---

1. T. S. No. 2994 , திட்டை மிராசுதார் சம்பத் அய்யங்கார் வீட்டு மனைப்பத்திரத்தில் Mandapam house padithurai என்று காணப்படுகிறது.

2. இது சர்க்கார் படித்துறை என O. S. No. 3 of 1919ல், District Court, West Tanjore, Schedule IXல் குறிக்கப்பெற்று அன்னசத்திரத்திற்கும், விட்டோபா சர்வமான்யத்திற்கு வடக்கே அமைந்த படித்துறையே சர்க்கார் படித்துறை ஆகும். படித்துறை சிதையுண்டிருப்பதோடு மேற்பகுதி விழுந்த நிலையில் உயர்ந்த அழகிய பங்களா பழைமையின் சின்னத்தை பறைசாற்றி நிற்கிறது. பங்களாவின் வலது புற கோஷ்ட்டத்தில் விஷ்ணு மூர்த்தம் இருந்து அகற்றப்பட்டு, கோஷ்ட்டத்தின் இரு மருங்கிலும் திருவாழித்திருச்சங்க பொறிப்புகள் காணப்படுகின்றன.

3. பள்ளியக்ரஹாரம் ஸ்ரீஅமிர்தகடேசுவரசுவாமி திருக்கோயிலுக்கு கிழக்கில் திருக்குளமும், எதிராக ஆற்றங்கரையில் இப்படித்துறையும் உள்ளது. (தஞ்சைத் திருக்கோயில்கள் - ப. எண். 46)

4. 36.1248 (3) மே. 18ம் தேதி (ஸேனா துரந்தரர் ராமையா வராஹப்பையா தீக்ஷிதரவர்கள் ஸர்கேலுக்கு எழுதியது) சரசுவதி மகாலுக்குச் சேர்ந்த ஸந்த்யான மண்டபத்தின் (விண்ணாற்றங்கரையில்) அன்ன சத்திரத்தின் பிராம்மண போஜனத்தின் செலவிற்காக .....

5. கீழ இராஜவீதியில் அரண்மனை வாயிலுக்கு எதிரேயுள்ள பஜனைசாலை விட்டோபாகோயில் உளது. விட்டோபா திருவுருவம் பண்டரிபுரத்திலிருந்து கொணர்ந்தது. கோயிலின் வாசற்படி கல்வெட்டு "ஸ்ரீமங்கள மூர்த்திர் ஜெயதி ஸ்ரீமத் போசலகுலமணி சரபேந்திர மகாராஜா சாயேப் அவர்கள் ஸ்ரீபாண்டுரங்காலைய பசனசாலா தர்மம் சொஸ்தி ஸ்ரீ சாலிவாகன சகாப்தம் 1740 (+78=1818 AD) கலியுக சகாப்தம் 4919 (-3101=1818 AD)வ ன் செல்லா நின்ற வெகுதானிய ஸு மாசி மீ" அமரபக்ஷம் சதுர்தசி சோமவாரம் மகாசிவராத்ரி சுபதினத்தில் இந்த தர்மம்" எனக் கூறுகிறது. (தஞ்சைத் திருக்கோயில்கள் - ப. எண். 65)

6. பங்குனி (மார்ச்சு) மீ" ஸ்ரீ ந்ருஸிம்மப்ரியா ப. என். 89, ஆண்டு-2009.

நிற்க ! திரு. கோ. சுப்ரமணியனார் எழுதியுள்ள திருவையாற்றுத் தலவரலாறு என்னும் நூலில் மகாராஷ்ட்ர மன்னர்களின் உறவினர் யாவரும் வடக்கேயாதலின் துளசிங்க மகாராஜாவிற்கு (Tulaja II 1963-1787 - AD) காமாட்சி பீமா பாயிஷாப் என்னும் பெண்ணைப் பார்த்தார்கள். அப்பெண் பாண்டுரங்க பக்தை. தஞ்சாவூர் மகாராஜாவிற்குத் தான் வாழ்க்கைப்படுவதாயிருந்தால் சந்த்ரபாகா நதிக்கரையில் உள்ள விட்டோபாவைப் போல் அங்கும் தனக்காகக் கோயில் அமைத்துக் கொடுத்தால் சம்மதிப்பதாகக் கூறினாள். அவள் அழகில் மயங்கிய மன்னரும் சரி என்று திருவையாறு காவிரிக் கரையில் விட்டோபா கோயிலையும் அமைத்துக் கொடுத்தார் எனத் தெரிவித்துள்ளார்.

தஞ்சை - விண்ணாற்றங்கரையே இரண்டாம் துளஜா மன்னரின் காலத்திற்குப் பிறகு காவேரி நீராட்டப் பயன்பாட்டுக்கு உகந்ததாய் திருவையாற்றுத் திருத்தலத்தைப் போலவே விட்டோபா படித்துறை, புஷ்ய மண்டபப் படித்துறை ஆகியவற்றைப் பெற்று வரலாற்றுச் சிறப்புடையதாகவும் திகழ்ந்து வருகிறது.

பிற்சேர்க்கை XII

காவேரி கல்யாணம்*

(தமிழ் இசை நாட்டிய நாடகம், யக்ஷகானம்)

காவேரி ஸ்துதி என்கிற இந்நூலில் ஸ்ரீரங்கப்பட்டிணம் முதல் காவிரிப்பூம்பட்டினம் ஈறாகச் செல்லும் காவிரியை அகத்திய முனிவர் கடலரசனுடன் திருமணம் செய்து வைப்பதாக நூற்செய்திகள் கூறும் பகுதியில் தெரிவிக்கப் பட்டுள்ளது.

அவ்வாறே சற்று வித்யாஸமான முறையில் காவிரி நங்கையை அகத்தியர் கடலரசனுடன் மணம் முடித்து வைக்கும் செய்தி காவேரி கல்யாணமாகும். இசை நாட்டிய நாடகமான காவேரி கல்யாணத்தினை திருவாளர் வ. வேணுகோபாலன் அவர்கள் ஐந்து தமிழிசை நாட்டிய நாடகம் என்னும் நூலில் பதிப்பித்துள்ளார்.

காவிரி நங்கையின் நக்ஷத்திரம் மிருசீரிடம் என்று அவள் தாய் தெரிவித்து ஒரு குறத்தியிடம் திருமணம் பற்றியே குறி கேட்கின்றாள். அவளும் இன்னும் ஏழு நாட்களில் நல்ல கணவன் அமைவான் எனக்கூறி நட்சத்திரத்தின் சிறப்பையும்

“மெல்லியற்கிதுவல்லாமல்
மிருசீரிட நட்சத்திரம்
நல்ல யோகம் சாதகமும்
நாம் வினவ வேணுமோ” என்று விவரிக்கின்றாள்.

---

* ஐந்து தமிழிசை நாட்டிய நாடகம் ப. எண்கள். 95, 204, 209.

இவ்வாறமையும் காவேரீ கல்யாணம் அகத்திய முனிவரால் நடத்தி வைக்கப்படுகிறது. சமுத்திரராஜனைக் காவிரி நங்கைக்கு மணவாளனாகத் தேர்ந்தெடுத்த அகத்திய முனிவர் அவனை பஞ்சநதேச்வரம் எனும் திருவையாற்றுக்கு அழைக்கிறார். திருவையாறு மேவிய கடலரசனுக்கும் காவிரிக்கும் திருமணம் நடைபெறுகிறது. திருமணத் தம்பதியினரைப் பஞ்சநதீசர் வாழ்த்தியருளுகின்றார். ஆதலால் கதை நிகழும் இடம் திருவையாற்றுப் பஞ்சநதீசர் திருக்கோயில் & காவிரியாற்றுத்துறை. சகஜி மன்னன் ஆட்சிக் காலத்தில் காவேரி கல்யாணம் அரண்மனை நாட்டிய சாலையில் நடிக்கப் பெற்றது போன்ற குறிப்புகள் கிடைக்கின்றன.

சரபோஜி மன்னர் II
(1798-1832)

உலகப் புகழ்பெற்ற அறிவுக் களஞ்சியமாகவும் அரும் பொருட்கள் உறைவிடமாகவும் கல்விக் கோயிலாகவும் திகழ்ந்து வருகிறது இந்நூலகம். தொட்டனைத் தூறும் மணற்கேணியாய் நூல் ஆர்வலர்களுக்கும், அறிஞர் பெருமக்களுக்கும் கற்றனைத்தூறும் அறிவுச் செல்வமளிக்கும் கவின் பெரும் கல்விக்கோயிலாகத் திகழ்கிறது. இந்நூலகத்தில் காணப்படும் கலை நுட்ப வேலைப்பாடுகளையும் ஆர்வத்துடன் அரிதின் முயன்று திரட்டப்பட்ட மதிப்புயர் பன்மொழி பழைய புத்தகங்களையும் அரிய கையெழுத்துச் சுவடிகளையும் பார்வையாளர்கள் மிகவும் வியந்து போற்றுகின்றனர். உலகின் பல்வேறு பகுதிகளிலிருந்தும் அறிஞர்கள் தாம் விரும்பிய பொருண்மையில் ஆய்வு மேற்கொள்ள அரிய கருத்துக்களைத் தன்னகத்தே அருமையுறக் கொண்டிருப்பதால் இந்நூலகம் நோக்கி வந்தவண்ணம் உள்ளனர். புவியினுக்கு அணிசேர் பன்மொழி பனை ஓலைச் சுவடிகளையும், காகிதச் சுவடிகளையும் பெரிதும் பெற்றுள்ள இப்பெரு நூலகம் இலக்கியத் தடத்தின் தனித் திறம் வாய்ந்ததாகத் திகழ்ந்து வருகின்றது.